

Na osnovu člana 88 tačke 2 Ustava Republike Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O UČEŠĆU PRIVATNOG SEKTORA U VRŠENJU JAVNIH USLUGA

Proglašava se Zakon o učešću privatnog sektora u vršenju javnih usluga, koji je donijela Skupština Republike Crne Gore na 4. sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2002. godini, dana 19. juna 2002. godine.

Broj 01-1894/2

Podgorica, 21. juna 2002. godine

Predsjednik Republike Crne Gore

Milo Đukanović, s.r.

ZAKON

O UČEŠĆU PRIVATNOG SEKTORA U VRŠENJU JAVNIH USLUGA

(**"Sl. list RCG", br. 30/02**)

POGLAVLJE I

OPŠTE ODREDBE

Cilj zakona

Član 1

Cilj ovog zakona je da podigne nivo učešća privatnog sektora u vršenju javnih usluga, uzimajući u obzir potrebu za efikasnim upravljanjem i ekonomskim rastom.

Područje primjene

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se na vršenje javnih usluga u odnosu na:

- ugovor o lizingu i menadžmentu;
- koncesije;
- sporazum o izgradnji, funkcionisanju i transferu (u daljem tekstu: BOT);
- regulatorna tijela predviđena ovim zakonom.

Ovaj zakon se primjenjuje na sve javne ustanove, na način predviđen ovim zakonom.

Tumačenje i definicije

Član 3

Tamo gdje kontekst dozvoljava, riječi koje označavaju jedninu označavaće i množinu, i obratno, a riječi koje označavaju muški rod označavaće i ženski rod, i obratno; riječi koje označavaju lica ili strane uključuju i preduzeća i kompanije, kao i svako lice koje ima pravnu sposobnost. Značenja koja se primjenjuju u ovom zakonu su sljedeća:

"izgradnja - funkcionisanje - transfer, BOT": ugovor, po osnovu povlastice, na osnovu kojeg privatni investitor i/ili operator ima obavezu da izgradi i koristi javno preduzeće i da, po isteku određenog perioda, prenese vlasništvo nad istim javnoj ustanovi; BOT sporazumi uključivaće izgradnju-lizing i transfer, izgradnju-transfer-i-funkcionisanje, uređivanje-funkcionisanje-i-transfer, saniranje-funkcionisanje i transfer; tarife koje klijenti plaćaju biće regulisane ugovorom i biće podređene odluci o tarifama i kvalitetu pruženih usluga koju organ za regulativu donese nakon javne rasprave;

"koncesija": ugovor koji se pod licencom nudi privatnom investitoru i/ili operatoru za pravilno iskopavanje ili eksploataciju prirodnih resursa ili sirovina i to na određeni vremenski rok; takav aranžman može uključivati ulaganje ili saniranje od strane privatnog sektora; shodno ugovoru prema kome javna ustanova Republike Crne Gore prenese dio prava domaćem ili stranom preduzeću ili kompaniji koja potom posluje u skladu sa uslovima ugovora i zauzvrat obezbjeđuje prihode Vladi Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) ili lokalnoj samoupravi, po jedinici koja je izvađena ili eksploatisana;

"odgovornost za slučaj": odgovornost do koje može doći samo ukoliko se određeni slučaj dogodi; odgovornost koja zavisi od budućeg mogućeg i neizvjesnog događaja;

"povlastica": opozivo pravo, po osnovu BOT ugovora, koje Vlada ili lokalna samouprava na sličan način prenese na pružaoca usluga da se bavi određenim poslom ili da ostvaruje svoja zakonska ovlaštenja; prava koja su potrebna javnim preduzećima da se bave svojim poslovima biće označena kao povlastica, po osnovu koje se mogu dati znatna prava, za razliku od licence po osnovu koje se daju manja ili ograničena prava;

"kompanija ili preduzeće u državnoj svojini": odnosi se na svaku kompaniju ili preduzeće, bilo da obavlja državnu ili vlasničku funkciju, čiji je većinski vlasnik ili koje na drugi način kontroliše Vlada;

"investitor": lice, fizičko ili pravno, koje ulaže novac u namjeri da ostvari dobit;

"poziv za dostavljanje investicionih ponuda": javni poziv za dostavljanje ponuda kao preliminarni korak ka formiranju ugovora;

- "lizing": davanje državine nad pokretnim ili nepokretnim stvarima drugome u zamjenu za zakupninu;
- "licenca": opozivo odobrenje koje Organ za regulativu ustanovljen ovim zakonom daje u svrhu korišćenja koncesije;
- "naknada za korišćenje licence": novčani iznos koji javna ustanova nameće za pogodnost bavljenja naročitim zanimanjem, poslom ili aktivnošću; ovu vrstu tereta prati zahtjev da imalac licence preuzima izvjesne radnje ili da podliježe propisu ili ograničenju;
- "ugovor o menadžmentu": ugovor kojim lica zasnivaju radni odnos u kompaniji ili preduzeću i koja su odgovorna za funkcionisanje istog;
- "prirodni resursi": svaka stvar koja potiče iz prirode, a koja ima potencijalnu ekonomsku vrijednost ili koja obezbjeđuje sredstva za život, kao što je drvena građa, minerali, nafta, voda, biljni i životinjski svijet; obilježja čovjekovog okruženja koja služe za dobrobit zajednice ili u rekreativne svrhe, kao što su parkovi;
- "ponuda": izraz dobre volje da se zaključi ugovor pod određenim uslovima, koja je sačinjena na način koji bi naveo razumno lice da shvati da će prihvatanje, ukoliko se traži, imati za posljedicu obavezujući ugovor;
- "operator": kompanija ili preduzeće koje djeluje u ime investitora;
- "savjet za privatizaciju": savjet koji je ustanovljen u skladu sa članom 2A Zakona o privatizaciji privrede ("Službeni list RCG", br. 23/96, 6/99 i 59/00);
- "javna ustanova": javne ustanove su sudovi, organi lokalne uprave, sve organizacije koje su definisane kao takve shodno Uredbi o organizaciji i radu državne uprave ("Službeni list RCG", br. 8/93, 39/93, 19/95, 13/96, 24/96, 7/97, 13/98, 27/98, 38/98, 18/99, 31/99, 59/00, 31/01 i 33/01) i javne ustanove koje vrše društvene djelatnosti u skladu sa Zakonom o društvenim djelatnostima ("Službeni list RCG", br. 19/90, 6/91 i 21/95), kao i druga ustanova koja se osnuje i koja će koristiti javna sredstva;
- "javne usluge": projekat ili bilo koja vrsta usluga koju uobičajeno finansira i vrši javni sektor, kao što su: elektrane, autoputevi, luke, aerodromi, kanali, brane, hidroelektrane, vodosnabdijevanje, navodnjavanje, telekomunikacije, željeznice i željeznički transport, sisteme transporta, stambene djelatnosti, državne zgrade, turistički projekti, pijace, gradska čistoća, obrazovne i zdravstvene ustanove, kao i druge usluge koje Vlada može da odredi;
- "sirovina": materije u prirodnom stanju prije nego što se prerade ili koriste u proizvodnji;
- "organ za regulativu": odnosi se na nezavisni organ koji se osniva shodno ovom zakonu, a koji je odgovoran za izdavanje licenci i odobravanje povlastica, regulisanje tarifa koje se naplaćuju za javne usluge i koji garantuje da privatni operator i/ili investitor obezbjeđuju kvalitetan nivo usluga;

"pravila": odnosi se na pravila i potrebne formulare koje Savjet za privatizaciju ili organ za regulativu sačini u skladu sa ovim zakonom, i tamo gdje se po osnovu pravila uvede standardni formular, takav formular smatraće se obaveznim.

POGLAVLJE II

ODABIR VRSTE ORTAČKOG DRUŠTVA

Osnovni dokument

Član 4

Da bi se izabrala bilo koja vrsta ugovora koji je dozvoljen na osnovu ovog zakona, lizing, ugovor o menadžmentu, koncesije, ili BOT aranžmani, koji se mogu ponuditi privatnom sektoru u skladu sa ovim zakonom, javna ustanova će prvo pripremiti osnovni dokument koji se podnosi organima ustanovljenim Zakonom o privatizaciji privrede, a koji treba da sadrži sljedeće:

- 1) javna ustanova koja će biti odgovorna za projekat;
- 2) šta će biti predmet i cilj ugovora;
- 3) koliko će trajati takav ugovor i koje okolnosti mogu da dovedu do raskida prije isteka roka;
- 4) kakve su obaveze i prava ugovornih strana;
- 5) ključne regulative koje će biti predložene, zavisno od slučaja;
- 6) ko će upravljati ključnim rizicima koji se mogu identifikovati kao što su: projektovanje i razvoj, izgradnja, eksploatacija, prihodi, finansiranje, viša sila, rizici osiguranja i rizici po okruženje;
- 7) na koji način će se rad mjeriti i nadgledati;
- 8) na koji način će se vršiti prenos sredstava, zavisno od slučaja;
- 9) ko će biti odgovoran za prošle ili buduće odgovornosti za okruženje, zavisno od slučaja,
- 10) na koji način će sporovi biti rešavani;
- 11) koji metodi javnih poziva će se koristiti, u cilju transparentnosti, i koja vrsta ugovora će biti ponuđena.

Odobrenje

Član 5

Nakon dobijanja odobrenja u skladu sa članom 4 ovog zakona ugovorni aranžmani postaju dio privatizacionog plana i podliježu svim obavezama koje proizilaze iz ovog zakona.

Izbor lizinga

Član 6

Javna ustanova, pored uslova navedenih u članu 4 ovog zakona, može predložiti ugovor o lizingu, kao alternativu javnoj investiciji, gdje:

- 1) postoji jasan nedostatak sredstava za javno investiranje te vrste;
- 2) korisnici trpe zbog nedostatka javnih usluga;
- 3) sredstva se mogu propisno odvojiti čime se omogućava da privatni investitor ili operator podmiri svoje obaveze koje proističu iz takvog ugovora.

Izbor ugovora o menadžmentu

Član 7

Javna ustanova može, pored uslova navedenih u članu 4 ovog zakona, predložiti ugovor o menadžmentu kao početnu mjeru za veće učešće privatnog sektora u Republici Crnoj Gori (u daljem tekstu : Republika) ili u gradovima gdje:

- 1) postoji dokaz da inicijalni uslovi ne doprinose ulaganju i preuzimanju rizika od strane privatnog sektora;
- 2) su tarife ispod nivoa naknade troškova;
- 3) postoji potreba da se upravlja ili rukovodi složenim aranžmanom, bilo finansijskim ili tehničkim.

Izbor koncesija

Član 8

Javna ustanova, pored uslova navedenih u članu 4 ovog zakona, može predložiti ugovor o koncesiji, gdje:

- 1) se prirodni resursi, kao što su minerali ili kao što je bilo kakva aktivnost koja iz toga proističe, kao za turističke aktivnosti, uključujući i skrivene mogućnosti, ne eksploatišu na odgovarajući način;
- 2) se iz istog mogu stvoriti prihodi;
- 3) su neophodna značajna privatna finansijska ili tehnička ulaganja;
- 4) su rezultati privrednog rasta određeni procjenom;

- 5) organ za regulativu može, na osnovu licence, kontrolisati nivo kvaliteta usluga i odgovarajućih tarifa.

Izbor BOT aranžmana

Član 9

Javna ustanova, pored uslova predviđenih u članu 4 ovog zakona, može predložiti BOT aranžman, gdje:

- 1) je potreban značajan novi kapacitet za javne usluge, zasnovan na stručnoj procjeni ili elaboraciji;
- 2) nikakva prodaja imovine ili akcija postojećih kompanija ili preduzeća u državnoj svojini ne može pod tim dozvoliti propisno investiranje u novi kapacitet koji se tu traži;
- 3) nakon određenog perioda poslovanja, koji je dovoljan da privatni investitor povрати svoje ulaganje i troškove poslovanja, vrši se prenos imovine, pokretne ili nepokretne.

Kombinacija

Član 10

Javna ustanova može predložiti kombinaciju aranžmana predviđenih u članu 4 ovog zakona, u kom slučaju takva kombinacija mora da sadrži i uslove za svaki pojedinačni aranžman koji se predlaže.

Vlada može odlučiti da se, radi liberalizacije ekonomije, odobri učešće privatnog sektora u vršenju javnih usluga, primjenom i drugačijih ugovornih aranžmana, od predviđenih u članu 4 ovog zakona, pod uslovima propisanim posebnim zakonom.

Ciljevi

Član 11

U skladu sa članom 4 ovog zakona, ukoliko se predlaže ortakluk sa privatnim sektorom, javna ustanova ili više javnih ustanova zajedno, kao što su organi lokalne samouprave, ispoljiće za bilo koju vrstu predloženog udruživanja potrebu da:

- 1) dovedu tehničku, finansijsku ili upravljačku ekspertizu i novu tehnologiju u taj sektor;
- 2) poboljša ekonomsku efikasnost sektora, operativni učinak i iskorišćenost kapitalnih investicija;
- 3) se uloži znatan investicioni kapital u sektor ili da se dobije pristup tržištima privatnog kapitala;
- 4) se smanje javne dotacije u sektor, ukoliko slučaj to zahtijeva ili je na drugi način moguće;

- 5) učini da se sektor bolje prilagodi potrebama i željama potrošača;
- 6) se procijeni tarifa koju treba platiti;
- 7) konkurentne pritiske koji proističu iz tržišta u cilju povraćaja uloženog kapitala;
- 8) postoji pritisak konkurencije iz srodnih sektora usluga.

Priprema dostavljanja ponuda

Član 12

Po dobijanju odobrenja, u skladu sa članom 4 ovog zakona, javna ustanova priprema dokumenta za javni poziv u skladu sa ovim zakonom i, prije pokretanja javnog poziva, pribavlja prethodno odobrenje od nadležnih organa za sadržaj dokumenata za javni poziv; nakon oglašavanja javnog poziva, javna ustanova će pregledati, vrednovati i uporediti ponude i pridobiti odobrenje od tih organa prije nego što ustupi ugovor; kopija ugovora staviće se na raspolaganje organu za regulativu.

Trajanje

Član 13

Svaki ugovor koji se ponudi po osnovu javnog poziva ili u koji se na drugi način stupi u skladu sa ovim zakonom najduže će trajati:

- 1) ugovor o lizingu neće trajati duže od dvije godine, ali se može produžavati svake godine, u skladu sa uslovima ugovora, s tim da ukupno trajanje, uključujući produženje, ne prelazi maksimalni period od pet godina;
- 2) ugovor o menadžmentu neće trajati duže od pet godina;
- 3) koncesije ili BOT ugovori neće preći period od 30 godina ili, ukoliko je ugovor zasnovan na povraćaju investicije, neće preći period koji je potreban da se ulaganje povrati samo u slučaju da je određeni povračaj zasnovan na određeni procenat tarifa koji su korisnici platili; u slučaju da period prelazi 30 godina pod takvim ugovorom, taj period će u vrijeme potpisivanja ugovora biti zasnovan na mogućem povraćaju koji neće biti duži od 30 godina; tamo gdje je produženje neophodno radi povraćaja i važnosti uslova ugovora, takva produženja biće dozvoljena izričito na osnovu uslova i sadržaja koji su predviđeni skopljenim ugovorom;
- 4) period na koji je koncesija ili BOT odobren može se produžiti u izuzetnom slučaju zbog bitne izmjene uslova pod kojima je odobrena koncesija ili BOT;
- 5) trajanje pripremnih radnji biće navedeno u koncesiji, kao i u BOT sporazumu.

Početak

Član 14

U skladu sa članom 13 ovog zakona, početak perioda neće uključivati period namijenjen izgradnji ili sanaciji. Period počinje, u svakom slučaju, na dan kada počne poslovanje; radi otklanjanja sumnje, dan početka poslovanja koji će preovladati biće:

- 1) datum potpisivanja ugovora,
- 2) zavisno od slučaja, datum stupanja na snagu ugovora.

POGLAVLJE III

DOSTAVLJANJE PONUDA ZA LIZING ILI UGOVOR O MENADŽMENTU

Javni poziv

Član 15

U skladu sa čl. 4 i 12 ovog zakona, javna ustanova ili više javnih ustanova mogu oglasiti javni poziv za dostavljanje ponuda od strane privatnog sektora, u skladu sa zakonom.

Predlozi za ugovore o menadžmentu i ponude za lizing

Član 16

Na ugovor o menadžmentu, kao i ugovor na osnovu koga se pružaju konsalting usluge i na ugovor o lizingu koji predstavlja djelatnost javne nabavke primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o javnim nabavkama.

Pravila i formulari za ugovor o menadžmentu ili ugovor o lizingu

Član 17

U skladu sa članom 16 ovog zakona, za ugovor o menadžmentu, bilo kakav zahtjev za predloge, a za ugovor o lizingu, bilo koje tražene ponude i, shodno tome, bilo kakva nabavka koja iz toga proizilazi biće u skladu sa pravilima o javnoj nabavci i standardnim formularima koje odobri Komisija za javne nabavke.

Predinvesticiona komisija

Član 18

U skladu sa čl. 15, 16 i 17 ovog zakona, ukoliko se planira izgradnja ili sanacija zgrade u državnoj svojini, kao posljedice takvog ugovora o rukovođenju ili ugovora o lizingu i ukoliko je projekat za isto podnesen od strane privatnog sektora, neophodna su odobrenja Predinvesticione komisije, osnovane u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

POGLAVLJE IV

PRETKVALIFIKACIJA INVESTITORA I DOSTAVLJANJE PONUDA ZA KONCESIJE ILI BOT

Ponuda bez javnog poziva ili direktan sporazum za koncesiju ili BOT

Član 19

Sa izuzetkom bilo kakvog nepristrasnog pregovora između investitora i javnih ustanova, prije javnog poziva ili dozvoljenog pregovora, prije ustupanja ugovora koji nema za posljedicu nepristrasnu prednost, ne dozvoljava se bilo kakva ponuda koja ne predstavlja odgovor na javni poziv, niti bilo kakav oblik neposrednog sporazuma bez pretkvalifikacije ili javnog poziva. Da bi se osigurala transparentnost i nepristrasno takmičenje, za koncesije ili BOT aranžmane, svaka ponuda ili sporazum koji ne predstavlja odgovor na javni poziv biće po prijemu odbijen i neće se dalje razmatrati.

Jedinica za procjenu projekata za koncesiju ili BOT

Član 20

U skladu sa članom 4 ovog zakona, za koncesiju ili BOT projekat, javna ustanova koja je odgovorna za projekat obrazovaće jedinicu za procjenu projekata od pet članova odgovarajuće struke, a koja uključuje kombinaciju pravne, tehničke, finansijske, ekološke i drugih relevantnih struka; odabir članova biće podložan saglasnosti od strane:

- 1) Vlade, ukoliko su u pitanju ministarstva, odjeljenja ili sekretarijati;
- 2) odgovarajuće skupštine opštine, ukoliko je u pitanju lokalna samouprava ili organi lokalne samouprave;
- 3) matičnog ministarstva, za kompanije ili preduzeća u državnoj svojini.

Izjava pod zakletvom

Član 21

U skladu sa članom 20 ovog zakona, članovi ne mogu biti izborna lica i biće obavezni da daju izjavu pod zakletvom koju daju službenici za javnu nabavku shodno Zakonu o javnim nabavkama.

Ovlašćenja i odgovornosti jedinice za procjenu projekata

Član 22

U skladu sa čl. 4, 12, 20 i 21 ovog zakona i sa pravilima donijetim na osnovu ovog zakona, članovi će vršiti nadzor i rukovoditi:

- 1) pretkvalifikacijom investitora;
- 2) postupkom dostavljanja ponuda;

- 3) prijemom i otvaranjem ponuda;
- 4) pregledanjem, upoređivanjem i vrednovanjem ponuda;
- 5) pripremom izvještaja o vrednovanju ponuda;
- 6) započinjanjem pregovora sa investitorima prije ustupanja ugovora;
- 7) pripremom konačne preporuke.

Korišćenje konsultanata ili konsalting agencija

Član 23

U skladu sa članom 22 ovog zakona, jedinica za procjenu projekata može, ukoliko je to neophodno, da traži pomoć od konsultanata da pomognu prilikom preduzimanja bilo koje aktivnosti. Izbor konsultanata izvršiće se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Pregovor

Član 24

Svrha pregovaranja, saglasno članu 22 tačka 6 ovog zakona, je isključivo da se bolje razumije ponuda prije ustupanja, i neće rezultirati u pregovore u smislu da se bitno izmijeni ponuda ili da se učini da sadržajno više odgovara javnom pozivu.

Saglasnost

Član 25

Prije ustupanja i dodjele daje se saglasnost od strane:

- 1) Vlade, ukoliko su u pitanju ministarstva, odjeljenja ili sekretarijati;
- 2) odgovarajuće skupštine opštine, ukoliko je u pitanju lokalna samouprava;
- 3) matičnog ministarstva, za kompanije ili preduzeća u državnoj svojini.

Pretkvalifikacija investitora

Član 26

Za koncesije i BOT ugovore, izuzev za koncesije i BOT ugovore iz člana 138 ovog zakona, vrši se otvorena i međunarodna pretkvalifikacija investitora, prije nego se dostave ponude, nakon međunarodnog oglašavanja, a shodno pravilima i standardnim formularima koje odobri Savjet za privatizaciju u skladu sa ovim zakonom.

Kriterijumi za pretkvalifikaciju

Član 27

Vrednovanje za pretkvalifikaciju izvršiće se isključivo na osnovu kriterijuma položio-nije položio koji su unaprijed predviđeni u dokumentima za pretkvalifikaciju.

Svaki postupak pretkvalifikacije biće završen u roku koji je predviđen javnim pozivom.

Investitori će pružiti sve informacije i dokumenta i obezbjediti dokaze koji se mogu zahtijevati u tu svrhu.

Izbor investitora

Član 28

Investitori će biti izabrani na osnovu podataka koje iznesu u zahtjevu koji sačine saglasno članu 26 ovog zakona, a koji je podložan provjeri prije ustupanja.

Rezultate postupka pretkvalifikacije određuje Komisija za vrednovanje koju osniva jedinica za procjenu projekata. Članovi jedinice za procjenu projekata ne mogu biti članovi ad hoc Komisije za vrednovanje.

Vrednovanje će se izvršiti shodno pravilima i formularima koje Savjet za privatizaciju odobri u skladu sa ovim zakonom.

Zavisno od nove provjere podataka, nijedan investitor koji je ispunio postavljene kriterijume neće, prilikom izbora, biti diskvalifikovan.

Kriterijumi za izbor su sljedeći:

- 1) troškovi i obim ponuđenog finansiranja;
- 2) specifikacije učinka za ponuđena postrojenja;
- 3) cijena koja se naplaćuje od korisnika ili kupaca ili potrošača;
- 4) ostali prihod koji se stvara za javnu ustanovu ili kupca postrojenja;
- 5) period amortizacije postrojenja;
- 6) pored uslova za postkvalifikaciju, investitor treba da dokaže da njegova investicija raspoloživog kapitala neće iznositi manje od 25% od uloženog kapitala.

Izveštaj ad hoc Komisije za vrednovanje

Član 29

Izveštaj Komisije za vrednovanje ponuda potpisace sva lica koje su bila dio procesa vrednovanja ponuda; izveštaj će sadržati: uvod u projekat; kopiju uvodnog izveštaja; detalje o

ispitivanju investitora i odbijanju; spisak pretkvalifikovanih investitora koji su zadovoljili sve kriterijume i koji, na određeni period, imaju pravo učešća; kopiju dokumenata o pretkvalifikaciji; i spisak investitora koji su uslovno pretkvalifikovani, kao i kriterijume koje moraju ispuniti u određenom roku.

Obavještenje pretkvalifikovanim investitorima

Član 30

Investitor će biti obaviješten u pisanoj formi o ishodu svoje pretkvalifikacije; investitori koji nijesu izabrani u postupku pretkvalifikacije imaju pravo da budu obaviješteni o razlogu zbog kojeg su diskvalifikovani, kao i koje kriterijume nijesu zadovoljili.

Provjera podataka

Član 31

Provjera podataka koje su investitori dostavili za pretkvalifikaciju biće potvrđena u vrijeme ustupanja ugovora; ugovor se neće ustupiti investitoru koji više ne ispunjava jedan ili više kriterijuma ili koji nije sposoban ili nema sredstva da uspješno ispuni odredbe ugovora; kada se utvrdi da je bilo koja značajnija informacija neistinita na osnovu podnijetih dokaza prilikom verifikacija imaće za posljedicu diskvalifikaciju investitora ili odbacivanje njegove ponude.

Traženje ponuda od pretkvalifikovanih investitora

Član 32

Sve jedinice za procjenu projekata korišće u postupku traženja ponuda od pretkvalifikovanih investitora formulare koji se izdaju shodno pravilima koje odobri Savjet za privatizaciju.

Nepovratna naknada može se naplatiti od investitora za dokumenta vezana za javni poziv; iznos naknade određiće se isključivo na osnovu dostavljenih troškova nabavke; iznos naknade neće biti toliko visok da odvrati kvalifikovanog investitora.

Jezik

Član 33

Odgovor investitora, kao i bilo kakav dokument koji podnesu biće napisan na jednom od jezika koji su određeni u pozivu za nadmetanje. Ukoliko se koristi drugi jezik, dostaviće se i ovjereni prevod istog na jedan od zvaničnih jezika .

Zahtjev za dodatne podatke

Član 34

Ukoliko investitor zatraži dodatne podatke o dokumentima za pretkvalifikaciju ili o dokumentima vezanim za javni poziv, takvi podaci biće dostavljeni svim investitorima kojima su dostavljena dokumenta, ali se neće identifikovati investitor koji je podnio takav zahtjev; svi

dodatni podaci, ispravke grešaka ili izmjene njihovog sadržaja biće odmah poslani, i to na istovjetan način u vidu dopune, i dostavljeni svima koji su podnijeli zahtjev za originalna dokumenta.

Posjeta lokaciji

Član 35

Ukoliko se organizuje posjeta lokaciji, biće vođen zapisnik radi bilježenja mogućeg zahtjeva za dopunske podatke i, bez navođenja podnosioca zahtjeva, zapisnik će se dostaviti u vidu dopune svima koji su podnijeli zahtjev za originalna dokumenta za pretkvalifikaciju ili javni poziv.

Punopravna dopuna

Član 36

Dodatni podaci koji se dostave u vidu dopune, shodno čl. 34. i 35. ovog zakona, biće punopravni za investitora i biće saopšteni svim investitorima u roku koji se odredi prema pravilima, prije podnošenja pretkvalifikacije ili ponuda da bi se investitorima omogućilo da blagovremeno sastave pretkvalifikaciju ili ponudu.

Rok za pretkvalifikaciju i pripremu ponuda

Član 37

Rok koji se odredi investitorima da pripreme dokumenta za pretkvalifikaciju neće biti kraći od 45 radnih dana, počev od dana objavljivanja oglasa, a za pripremu njihovih ponuda, rok neće biti kraći od 60 radnih dana.

Prijem i otvaranje ponuda

Član 38

Rok za otvaranje dokumenata za pretkvalifikaciju ili ponuda biće isti kao i rok za prijem ili neposredno nakon roka za prijem, isključivo radi omogućavanja dovoljnog vremena ad hoc Komisiji za otvaranje da koverta bezbjedno prenese do mjesta koje je određeno za otvaranje; u dokumentima za javni poziv biće navedeni mjesto, datum i vrijeme otvaranja; koverta koje se prime nakon isteka roka koji je naveden za prijem, kao i koverta koje nijesu otvorene i pročitane za vrijeme trajanja otvaranja neće se uzimati u obzir; izuzev u slučaju više sile, odlaganje procedure neće biti dozvoljeno.

Preinačavanje ili povlačenje

Član 39

Ukoliko investitor želi da preinači svoju pretkvalifikaciju ili ponudu, neće mu biti dozvoljeno da povuče svoju originalnu zapečaćenu kovertu, ali biće mu dozvoljeno da dostavi drugu kovertu koja je na isti način zapečaćena, propisno naslovljena i priložena originalnoj koverti i obilježena "preinačeno" ili "povučeno", u zavisnosti od slučaja.

Prijem dokumenata za pretkvalifikaciju ili ponuda

Član 40

Prethodno numerisane priznanice izdaju se za svaki koverat ili paket koji sadrži dokumenta za pretkvalifikaciju ili ponude, a koji je predat lično, nakon što se provjeri da je isti ispravno zapečaćen; jedan član ad hoc Komisije za otvaranje biće odgovoran za izdavanje priznanica i čuvanje svih ponuda koje se odnose na postupak za javni poziv; ime tog člana biće navedeno u javnom pozivu.

Elektronska komunikacija obaviće se u skladu sa zakonom i biće dozvoljena isključivo kada za to postoji ovlašćenje u dokumentaciji poziva za nadmetanje.

Čuvanje dokumenata za pretkvalifikaciju ili ponuda

Član 41

Osim ako se drukčije ne zahtijeva po osnovu javnog poziva, ad hoc Komisija za otvaranje koristiće spremišta čija je veličina i vrsta odgovarajuća da bezbjedno i sigurno primi dokumenta za pretkvalifikaciju ili ponude, i koji imaju košuljicu i vratanca koja su pod ključem i koja se mogu, iz bezbjednosnih razloga i radi očuvanja povjerljivosti, kontrolisati na odgovarajući način korišćenjem određenog broja različitih ključeva za koja su zaduženi viši službenici.

Odbijanje svih ponuda

Član 42

Odbijanje svih ponuda biće dozvoljeno samo ukoliko ne postoji valjana konkurencija ili ukoliko nijedna ponuda nije odgovarajuća u smislu sadržaja; nedostatak konkurencije neće se odrediti isključivo na osnovu broja investitora; kada se sve ponude odbiju, jedinica za procjenu projekata preispitaće uzrok koji opravdava odbijanje i razmotriće mogućnost da se preinače uslovi ugovora, projekta i specifikacije, domašaja ugovora, ili njihovu kombinaciju, prije upućivanja poziva za dostavljanje novih ponuda; ukoliko je do odbijanja svih ponuda došlo zbog nedostatka konkurencije, razmotriće se mogućnost šireg oglašavanja; ukoliko je odbijanje rezultat činjenice da većina ili sve ponude ne odgovaraju u smislu sadržaja, mogu se uručiti pozivi za dostavljanje novih ponuda istim investitorima koji su prvobitno dobili poziv.

U slučaju odbijanja svih ponuda, obavještenje o sveukupnom odbijanju biće odmah uručeno svim investitorima koji su dostavili ponude i u svim slučajevima, prije isteka roka važenja; nijedna javna ustanova neće time navući bilo kakvu odgovornost niti preuzeti bilo kakvu obavezu da obavijesti bilo kog investitora o osnovi za odbijanje ili poništenje procesa.

Za BOT, u slučaju da ponuda sa najboljim sadržajem koja nudi najbolji poslovni plan prevazilazi procjenu za tarife koje treba naplatiti, jedinica za procjenu projekata ispitaće razloge za te prekomjerne tarife i razmotriće mogućnost zahtijevanja novih ponuda; prema slobodnom izboru i nakon dobijanja odobrenja od Savjeta za privatizaciju, jedinica za procjenu projekata može, umjesto da traži nove ponude i bez mijenjanja sadržine javnog poziva, da ponudi investitoru koji je pobijedio smanjenje obima i/ili preusmjeravanje rizika i odgovornosti što se može odraziti u smanjenju tarifa koje se naplaćuju.

Obezbjeđenja

Član 43

Radi razumne zaštite od neodgovornih ponuda, može se zahtijevati obezbjeđenje ponude, koje neće biti toliko visoko da odvraća investitore; obezbjeđenje ponude biće u obliku bankovnog čeka ili potvrđenog čeka, kreditnog pisma ili bankovne garancije; obezbjeđenje ponude važiće za period koji se navede u javnom pozivu i taj period biće duži od roka važenja za ponude; obezbjeđenje ponude biće pušteno neuspješnim investitorima odmah nakon što se utvrdi da njima neće biti ustupljen ugovor.

U javnom pozivu može se zahtijevati obezbjeđenje u iznosu koji je dovoljan da zaštiti interese Republike u slučaju povrede ugovora od strane investitora; ovo obezbjeđenje biće pokriveno garancijom za valjano izvršenje posla ili bankovnom garancijom i to u odgovarajućoj standardnoj formi i u iznosu koji je naveden u javnom pozivu.

Viša sila

Član 44

Uslovi ugovora predviđaju da neizvršavanje obaveza po osnovu ugovora od strane ugovornih strana neće se smatrati nečinidbom, ukoliko je takvo neizvršavanje posljedica više sile, kako je opisano u odredbama ugovora.

Bez zavjera

Član 45

Dokumenta za pretkvalifikaciju i javni poziv sadržaće i standardni formular koji investitor potpisuje, čime potvrđuje da je njegova ponuda pripremljena nezavisno i čime prihvata da poštuje svaku obavezu u skladu sa zakonima Republike, uključujući antikorupciju.

Pregledanje ponuda

Član 46

Sve ponude će se prvo pregledati da se utvrdi da li: ispunjavaju minimum uslova predviđenih javnim pozivom; su propisno potpisani; su praćeni važećim obezbjeđenjem, ukoliko se to zahtijeva pozivom za nadmetanje; odgovaraju zahtjevima iz poziva za nadmetanje i da li su generalno u redu. Neće se tražiti, nuditi, niti dozvoliti: izmjene cijena, saglasno ovom zakonu; izmjene sadržaja u ponudi; ili izmjene da se ponuda, čiji sadržaj nije odgovarajući, izmijeni tako da sadržaj postane odgovarajući.

Značajno odstupanje ponude imaće za posljedicu odbijanje ponude, dok će se za manje odstupanje tražiti razjašnjenje.

Značajnim odstupanjem smatra se sljedeće:

- 1) u pogledu klauzula u ponudi: nepravilna arbitraža; neprihvatljivo izvođenje radova od strane kooperanata; neprihvatljivi rokovi, samo u slučajevima gdje je vrijeme od značaja; neprihvatljiv mehanizam za usklađivanje tarifa;
- 2) u pogledu statusa investitora: činjenica da je on nepodoban ili da nije predkvalifikovan; činjenica da nije bio pozvan;
- 3) u pogledu dokumenata o ponudi: neprihvatljivo ili nepostojeće obezbjeđenje ponude, ili nepotpisana ponuda;
- 4) u pogledu vremena, datuma i mjesta podnošenja: svaka ponuda koja je primljena nakon datuma i vremena za podnošenje kako je predviđeno javnim pozivom; svaka ponuda koja se podnese na pogrešnom mjestu.

Ukoliko su u pitanju značajna odstupanja, ponude se neće dalje razmatrati i, ukoliko nijesu otvarane, biće na taj način vraćene investitoru; u svim slučajevima odbijanja biće poslato pismo u kojem se navode razlozi za odbijanje, i investitoru neće biti dozvoljeno da dopuni svoju ponudu u cilju postizanja saglasnosti.

Manjim odstupanjem smatra se sljedeće: korišćenje šifri; razlika u standardima; razlika u materijalima; alternativa za projekat; alternativa za izradu; izmijenjena ugovorna kazna; ograničena odgovornost i osiguranje; omaška u manje važnim stavkama; aritmetičke greške; izvođenje radova od strane kooperanta koje je nejasno i sumnjivo; različiti metodi gradnje; razlika u krajnjem roku isporuke; razlika u planu isporuke; rok završetka tamo gdje to nije od značaja; nepoštovanje lokalnih tehničkih propisa; uslovi plaćanja; bilo koji drugi slučaj koji ima mali uticaj na ponude u gore navedenim slučajevima.

Ukoliko postoji sumnja da li određeni uslov u ponudi predstavlja značajno ili manje odstupanje, sledeća pravila će se primijeniti: ukoliko je uticaj tarifa znatan, smatraće se značajnim odstupanjem; a ukoliko je uticaj tarifa neznatan, smatraće se manjim odstupanjem.

U slučaju manjih odstupanja pisano razjašnjenje može se zahtijevati od investitora i, ukoliko je to moguće, kontraponuda radi ispravljanja manjih odstupanja; ukoliko investitor ne prihvati ispravku manjeg odstupanja po osnovu kontraponude njegova ponuda biće odbijena. U fazi vrednovanja ponuda i upoređivanja, sva manja odstupanja biće izmjerena i finansijski izražena.

U slučaju odbijanja ponude, investitoru će bez odlaganja biti uručeno pisano obavještenje.

Rok važenja ponuda i produženje roka važenja

Član 47

Kada se utvrđuje trajanje roka važenja ponuda, jedinica za procjenu projekata obezbijediće da je dovoljno da omogući investitorima da odgovore na javni poziv, da ima vremena za vrednovanje i upoređivanje ponuda i, zavisno od slučaja, da bilo koji nadležni organ ima vremena da pregleda preporuku za dodjelu ugovora i da odgovarajuće odobrenje tako da se ugovor može ustupiti u okviru tog vremenskog perioda.

Preduzeće se sve razumne mjere da se izbjegne bilo koja okolnost koja nameće produženje prvobitnog roka važenja ponuda; jedinica za procjenu projekata može da produži rok važenja

ponuda ukoliko je to opravdano izuzetnim okolnostima, tako što pisano zatraži produženje od svih investitora prije isteka roka; ukoliko se da, produženje se odobrava za minimalan period koji je neophodan da se završi vrednovanje ponuda, pridobiju potrebna odobrenja i da se ustupi ugovor. Kad se traži produženje roka važenja ponuda, investitorima neće biti dozvoljeno da mijenjaju ponuđenu cijenu ili uslove ponude.

Investitori imaju pravo da odbiju da odobre takvo produženje a da ne budu lišeni svog obezbjeđenja ponude; investitori koji su saglasni da se produži rok važenja njihovih ponuda moraju da obezbijede odgovarajuće produženje roka važenja obezbjeđenja ponude.

Vrednovanje i poređenje ponuda

Član 48

Svrha vrednovanja ponuda je da se odredi najbolji poslovni plan koji dozvoljava poređenje na osnovu proračuna troškova; u zavisnosti od eventualne provjere sposobnosti investitora, ponuda sa najboljim poslovnim planom, ali ne i nužno sa najnižim tarifama, biće izabrana za dodjelu ugovora.

Za vrednovanje i poređenje ponuda za koje je zaključeno da su valjani u svrhu vrednovanja i poređenja, neće se koristiti nijedan drugi metod ili kriterijumi izuzev onih koji su utvrđeni javnim pozivom; svi relevantni faktori, pored tarifa, koji se razmatraju u cilju vrednovanja ponude i način na koji će ti faktori biti primjenjeni biće određeni javnim pozivom.

Ukoliko su cijene u ponudi izražene u dvije ili više valuta, cijene svih ponuda biće konvertovane u zvaničnu valutu Republike, prema kursu i datumu kursa i izvora koji su navedeni u javnom pozivu.

Povjerljivost

Član 49

Nakon otvaranja ponuda, podaci koji se odnose na ispitivanje, razjašnjavanje i vrednovanje ponuda i preporuke u vezi ustupanja ugovora neće se objaviti investitorima, niti licima kojih se proces zvanično ne tiče, dok se nagrađeni investitor ne obavijesti o ustupanju ugovora.

Izveštaj o vrednovanju

Član 50

Za svako vrednovanje i poređenje ponuda biće sastavljen izvještaj na način i u formi koja je u skladu sa pravilima, pod uslovom da izvještaj uvijek potpišu svi koji vrše vrednovanje, kao i nadzornik koji potvrđuje ispravnost izvještaja i usklađenost sa ovim zakonom.

Dodjela ugovora i stupanje na snagu ugovora

Član 51

Pod uslovom da se dobiju odobrenja propisana ovim zakonom, javna ustanova koja je odgovorna za projekat dodijeliće ugovor u okviru roka važenja ponuda i to investitoru koji je ispunio odgovarajuće standarde koji se tiču sposobnosti i sredstava, a za čiju ponudu je ustanovljeno da u smislu sadržaja odgovara javnom pozivu i nudi najbolji poslovni plan.

Od investitora se neće tražiti da, kao uslov za dodjelu ugovora, preuzme odgovornosti koje nijesu utvrđene javnim pozivom ili da na drugi način značajno dopuni ponudu koja je izvorno podnijeta.

Potpisniku ugovora u ime javne ustanove stajće na raspolaganju sve ponude, izvještaji o otvaranju i vrednovanju i isti će ih pregledati da utvrdi da li su u skladu sa ovim zakonom. Potpisnik će potvrditi važenje ponude za koju se daje preporuka za ugovor, a odbiće da potpiše ugovor ukoliko dobavljač u njegovoj ponudi nije valjan. Potpisnik ima trenutni pristup svakom dokumentu u okviru javnog poziva koji se posredno ili neposredno tiče ugovora koji se potpisuje.

Potpisnik je odgovoran da utvrdi da je zvanično ovlašćen da potpiše takav ugovor u ime javne ustanove.

Vrednovanja

Član 52

Svako vrednovanje koje se preduzme u skladu sa ovim zakonom izvršiće ad hoc Komisija za vrednovanje ponuda. Predsjednik Komisije za vrednovanje ponuda imenuje članove komisije.

Ad hoc Komisija za vrednovanje ponuda sastoji se od nadzornika i pet članova koji vrše vrednovanje, a koji nijesu bili uključeni u proceduru otvaranja ponuda koje se vrednuju i koji ne mogu biti članovi Jedinice za procjenu projekata.

Nadzornik i svaki član su državni službenici, koji se biraju na osnovu potrebne specijalizovane stručnosti.

Nadzornik i članovi ne mogu biti izborna lica.

Ukoliko nadzornik to smatra neophodnim, može da zahtijeva da mu se dostave sledeći preliminarni podaci: preliminarni izvještaj o procjeni ponuda primljenih od bilo kog stručnjaka iz te oblasti; i preliminarni pregled ponuda; ukoliko neophodna ekspertiza nije dostupna javnoj ustanovi koja je odgovorna za projekat, takva ekspertiza može se tražiti od druge javne ustanove ili od drugog izvora.

Članovi ad hoc Komisije za vrednovanje ponuda nastaviće da izvršavaju svoje funkcije dok se ne podnese izvještaj o vrednovanju ponuda.

Nadzornik je isključivo odgovoran za nadzor i koordinaciju procesa vrednovanja ponude ali, u svakom slučaju, neće biti neposredno uključen u proces vrednovanja ponuda niti u proces odbijanja ponuda.

Nadzornik je odgovoran da preduzme svaku radnju koja je neophodna da se obezbijedi povjerljivost ponuda, njihovo vrednovanje i ukupan proces do završetka istog.

Čuvaće se sve ponude i sva dokumenta koja se odnose na to, a koja se zajedno sa izvještajem o vrednovanju ponuda prenose nadležnim organima.

Svaki član koji vrednuje ponudu daje svoju pojedinačnu procjenu bez protivzakonitog uticaja; nakon toga, nadzornik određuje prosjek, u prisustvu članova koji vrše vrednovanje, na osnovu dobijenih pojedinačnih rezultata.

Vrednovanje se završava u roku važenja i to tako da ostane dovoljno vremena da se ustupi ugovor.

Svaka preporuka za dodjelu ugovora koja je sačinjena iz toga, na osnovu bilo kog preduzetog vrednovanja, smatra se konačnom. Postupak vrednovanja ne može se ponoviti, izuzev ukoliko je jasno da isti nije u skladu sa ovim zakonom; nakon što se dokaže neusklađenost, drugo slično vrednovanje izvršiće se od strane druge ad hoc Komisije za vrednovanje ponuda; drugoj Komisiji neće biti dostavljen prvi izvještaj o vrednovanju ponuda, koji će ostati tajna do završetka drugog postupka vrednovanja i izvještaja o istom.

Joint Venture

Član 53

Investitori sa sjedištem u Republici biće podstaknuti da učestvuju u svakom javnom nadmetanju putem koga Republika podstiče razvoj privrede; mogu davati ponude ili predloge nezavisno ili u okviru Joint Venture-a sa drugim investitorima sa sjedištem u Republici ili u inostranstvu, ali takav zajednički poduhvat neće biti obavezan niti će biti uslov za učešće.

Podobnost za učešće

Član 54

Fizička lica, kompanije i preduzeća neće se smatrati podobnim za učešće u postupku ustupanja ugovora za koncesije ili BOT ukoliko: su pod stečajem; su obustavljena plaćanja na njihov račun u skladu sa odlukom suda, osim presude kojom se izriče stečaj i koja, u skladu sa njihovim nacionalnim zakonima, ima za posljedicu potpuni ili djelimičan gubitak prava upravljanja i raspolaganja imovinom; je pokrenut sudski postupak protiv njih koji uključuje nalog za obustavu plaćanja, a koji može, u skladu sa njihovim nacionalnim zakonima, imati za posljedicu proglašenje stečaja ili drugu situaciju koja ima za posljedicu potpuni ili djelimičan gubitak prava upravljanja ili raspolaganja imovinom; su bili osuđeni konačnom presudom za bilo koje krivično djelo ili prekršaj koji se odnosi na njihovo profesionalno ponašanje, izuzev nakon izvršenja kazne izrečene protiv njih; su okrivljeni za lažno predstavljanje po pitanju podataka koji se traže za učešće u pozivu za dostavljanje ponude; su izvršili povredu drugog ugovora koji je skopljen sa javnom ustanovom koja predstavlja ugovornu stranu u ovom pozivu, ali samo ukoliko sud konačno presudi da je povreda ugovora odgovornost investitora; su proglašeni krivim za podmićivanje ili potplaćivanje shodno međunarodnim sporazumima ili konvencijama, ili nijesu podobni za učešće po istoj osnovi i dokazu banke, ustanove ili organizacije koja obezbjeđuje sredstva za opšti razvoj, javne investicije ili rekonstrukciju i ukoliko su se bavili korupcijom ili prevarom prilikom nadmetanja za taj ugovor.

U cilju kvalifikovanja za učestvovanje po pozivu za pretkvalifikovanje ili za dostavljanje ponude i nakon toga da bude ugovorna strana, investitori učesnici treba da dostave nadležnim organima zadovoljavajući dokaz da imaju pravo učešća u smislu ovog zakona, dokaz da postoji usklađenost neophodnih pravnih, tehničkih i finansijskih zahtjeva, kao i da su sposobni i da imaju adekvatna sredstva da efikasno ispune uslove ugovora.

U tu svrhu, svaka ponuda koja se dostavi treba da sadrži sljedeće podatke:

- 1) dokument, koji nije stariji od 90 dana, koji je sastavljen u skladu sa nacionalnim pravom i praksom investitora i kojim se ovjerava da investitor ispunjava uslove koji su propisani ovim članom, i da se nijedna od okolnosti navedenih u ovom članu ne odnosi na njega;
- 2) kopije izvornih dokumenata koja definišu pravni status, i koja navode mjesto registracije i/ili zakonsko sjedište i, ukoliko se razlikuje, sjedište centrale kompanije, preduzeća ili ortakluka ili, ukoliko se radi o zajedničkom poduhvatu, svake strane u zajedničkom poduhvatu koji konstituiše investitora učesnika;
- 3) iskustva i prethodno postignuti rezultat investitora (ili svake strane u zajedničkom poduhvatu) kod ugovora slične sadržine u proteklih pet godina, kao i detalje drugih ugovora na raspolaganju uključujući detalje stvarnog i efektivnog učešća u svakom takvom ugovoru;
- 4) ukoliko je relevantno, glavnu opremu koja je predložena za korišćenje u cilju ispunjenja ugovora;
- 5) kvalifikacije i iskustvo ključnih kadrova koji se predlažu za rukovođenje i izvršavanje ugovora, na mjestu i van mjesta izvršenja ugovora;
- 6) podatke koji se tiču prirode, uslova i modaliteta izvođenja radova od strane kooperanata kad je predviđeno dodjela kooperantu više od 10% elemenata ugovora;
- 7) izvještaje o knjigovodstvenom i finansijskom stanju investitora (ili svake strane u zajedničkom poduhvatu), kao što su računi dobitka i gubitka, knjigovodstveni bilansi i izvještaji revizora u proteklih pet godina, finansijska projekcija za sledeće dvije godine, i ovlašćenje investitora učesnika (ili ovlašćenog predstavnika zajedničkog poduhvata) da traži preporuke od banke investitora;
- 8) podatke koji se tiču bilo kakvog tekućeg sudskog postupka ili arbitraže ili spora u koji je investitor uključen. Podaci koji se traže treba da budu ograničeni na pitanja od neposrednog značaja za dodjelu ili izvršenje ugovora;
- 9) za kompanije i preduzeća sa sjedištem u Republici, dokaz da su prethodna plaćanja poreza, carinskih dažbina ili drugih obaveza prema Vladi ili lokalnoj samoupravi izvršena ili u postupku da budu izvršena.

POGLAVLJE V

LIZING

Lizing javnih postrojenja

Član 55

U skladu sa čl. 6, 11 pa do Trećeg poglavlja ovog zakona, lizing je dozvoljen za postojeća javna postrojenja koje treba ili ne treba sanirati, ili za nova javna postrojenja, ili za postojeće privatno postrojenje koje će se koristiti za javne namjene.

Postojeća javna postrojenja

Član 56

U skladu sa članom 55 ovog zakona, ukoliko javna ustanova daje prednost lizingu u odnosu na posjedovanje javnog postrojenja, ta javna ustanova treba da:

- 1) utvrdi tržišnu vrijednost postrojenja, koristeći usluge nezavisne agencije za procjenu vrijednosti koja će se odabrati u skladu sa zakonom;
- 2) razjasni prava vlasništva;
- 3) zahtijeva ovlaštenje, u skladu sa zakonom, za otuđenje putem javne ponude postojećih javnih postrojenja, s tim da otuđenje prati ponuda od strane prodavca za davanje pod lizing za određeni period javnih postrojenja koja su u ponudi;
- 4) traži ovlaštenje, u skladu sa zakonom, da stupi u takav sporazum i shodno tome stekne godišnju dotaciju radi podmirivanja obaveza koja iz toga proisteknu;
- 5) pripremi detaljne crteže i predloge budžeta koji predstavljaju dio dokumentacije za javni poziv, ukoliko je potrebno saniranje koje ima za posljedicu neophodnu investiciju prije lizinga.

Nova javna postrojenja

Član 57

U skladu sa članom 55 ovog zakona, ukoliko javna ustanova daje prednost lizingu u odnosu na izgradnju javnog postrojenja, ta javna ustanova treba, prije bilo kakvog javnog poziva, a u skladu sa zakonom, da:

- 1) prethodno dobije odobrenje za projekat od strane Predinvesticione komisije Direkcije za javne radove; ukoliko je potrebno, razjasni prava vlasništva nad zemljištem gdje je neophodno novo postrojenje;
- 2) traži ovlaštenje, u skladu sa zakonom, da stupi u takav sporazum i shodno tome stekne godišnju dotaciju radi podmirivanja obaveza koja iz toga proisteknu.

Korišćenje postojećeg privatnog postrojenja za javne namjene

Član 58

U skladu sa članom 55 ovog zakona, ukoliko javna ustanova daje prednost lizingu privatnog postrojenja za javne namjene, javna ustanova treba prije javnog poziva, a u skladu sa zakonom, da:

- 1) navede u dokumentima za javni poziv standarde za javna postrojenja koje je odobrila Predinvesticiona komisija - Direkcija za javne radove;
- 2) traži ovlaštenje, u skladu sa zakonom, da stupi u takav sporazum i shodno tome stekne godišnju dotaciju radi podmirivanja obaveza koje iz toga proisteknu.

Troškovi osiguranja

Član 59

Sve troškove osiguranja, po svakom sporazumu o lizingu, snosi privatni investitor ili privatni operator; kopija ugovora o osiguranju predstavlja dio ugovora o lizingu, a dokaz o uplati za obnavljanje ugovora uslovljeno je time da ugovor bude uvijek na snazi.

Troškovi održavanja

Član 60

Troškovi održavanja postrojenja, po svakom sporazumu o lizingu, izuzev dnevno održavanje unutrašnjosti, predstavljaju obavezu privatnog investitora ili operatora.

Maksimalna plativa naknada za lizing

Član 61

Povećanje plative naknade za obnavljanje, prema bilo kom sporazumu o lizingu, neće biti veće od godišnje inflacije po indeksima inflacije koje objavi zvanični zavod za statistiku; naziv tog zavoda navešće se u dokumentima za javni poziv i nadalje će predstavljati dio ugovora o lizingu.

Subvencija i odgovornost za slučaj

Član 62

Odredbama ovog poglavlja zakona, investitoru ili operatoru iz privatnog sektora nije dozvoljeno da stekne bilo kakve pogodnosti, neposredne ili posredne, od bilo kakve subvencije, ili na drugi način stečene korišćenjem javnih sredstava za rekonstrukciju ili sanaciju, ili da na drugi način zahtijeva garancije, izuzev uobičajenih garancija prema normalnom ugovoru o lizingu u privatnom sektoru; izuzev u slučaju grubog nehata, ili na osnovu sudske odluke, svaka odredba punovažnog sporazuma o lizingu prema kojoj se javnoj ustanovi nameće odgovornost za slučaj smatraće se ništavnom i nevažećom.

Nabavka od strane privatnog sektora

Član 63

U cilju otklanjanja sumnje, ulaganje od strane investitora ili operatora iz privatnog sektora prema ovom poglavlju zakona, aktivnosti koje vrši u odnosu na nabavke preduzimaju se u skladu sa najboljim i prihvaćenim praksama nabavke u privatnom sektoru.

POGLAVLJE VI

UGOVOR O MENADŽMENTU

Konsultanti ili konsalting agencije

Član 64

U skladu sa čl. 7, 12, 13 pa do Trećeg poglavlja ovog zakona može se sklopiti ugovor o menadžmentu kojim privatni konsultanti ili privatne konsalting agencije pružaju menadžment, pravne, finansijske, tehničke ili usluge nadzora.

Referentni uslovi

Član 65

U skladu sa članom 64 ovog zakona, ugovori o menadžmentu koji se koriste shodno ovom zakonu za pripremne radnje ili kontrolu aktivnosti za privatizaciju privrede, svaka javna ustanova, pored svih uslova saglasno Zakonu o javnim nabavkama, koristiće standardne formulare u pogledu referentnih uslova koje odobri Savjet za privatizaciju, i to:

- 1) ekonomske konsultante;
- 2) stručnjake za formulisanje politike u odgovarajućoj oblasti;
- 3) pravne zastupnike;
- 4) tehničke (građevinske) konsultante;
- 5) finansijske savjetnike;
- 6) stručnjake za nabavke;
- 7) stručnjake za menadžment, nadzor;
- 8) stručnjake za upravljanje kompanijama;
- 9) stručnjake za zaštitu životne sredine;
- 10) savjetnika za privatizaciju, koga Savjet za privatizaciju može da odredi.

Nadzor konsultanata prema ugovoru o menadžmentu

Član 66

Svaka javna ustanova koja sklopi ugovor o menadžmentu, u skladu sa ovim zakonom, kojim se usluge vezuju za postupak privatizacije imenovaće tročlanu Komisiju za nadzor, saglasno čl. 67 i 68 ovog zakona.

Saglasnost

Član 67

Na izbor članova Komisije za nadzor saglasnost daje:

- 1) Vlada, ukoliko su u pitanju ministarstva, odjeljenja ili sekretarijati;
- 2) odgovarajuća skupština opštine, ukoliko je u pitanju lokalna samouprava;
- 3) matično ministarstvo, za kompanije ili preduzeća u državnoj svojini.

Članstvo i ovlašćenja

Član 68

Članovi Komisije za nadzor ne mogu biti izborna lica i moraju biti državni službenici odgovarajuće stručnosti za donošenje odluka većinom glasova, u korist javne ustanove, u cilju obezbjeđenja blagovremenog i zadovoljavajućeg vršenja usluga ili u skladu sa referentnim uslovima i zaključenim ugovorom.

Izvještaji konsultanata

Član 69

U skladu sa odredbama ovog poglavlja zakona, svaki izvještaj konsultanta po ugovoru o menadžmentu sastavlja se u formi koju odobri Komisija za nadzor, a kopije istog stavljaju se na raspolaganje Savjetu za privatizaciju.

POGLAVLJE VII

KONCESIJE

Naknada za korišćenje

Član 70

Za učešće u pripremi ponuda, zahtjev za učešće u javnom pozivu, pored elemenata utvrđenih ovim zakonom, podnosi se zajedno sa:

- 1) pojedinostima koje se odnose na trajanje uslova korišćenja i modaliteta naknade korišćenja za upotrebu prirodnih resursa dobara u opštoj upotrebi;
- 2) uslovima za predaju prilikom obustave korišćenja;

- 3) ocjenom kreditne sposobnosti investitora ili operatora;
- 4) pojedinostima o drugim uslovima koji se odnose na prava i obaveze ugovornih strana.

Posebni uslovi

Član 71

Pod uslovom izdavanja licence, koncesija se može dodijeliti pod uslovom da korišćenjem prirodnih resursa ili dobara u opštoj upotrebi ili vršenjem određenje radnje obezbjeđuje:

- 1) održavanje tehničkog i tehnološkog jedinstva sistema;
- 2) efikasno funkcionisanje i racionalno upravljanje;
- 3) zaštita životne sredine.

Ponuđeni ugovor

Član 72

Ugovor o koncesiji treba da sadrži naročito:

- 1) ugovorne strane;
- 2) predmet koncesije;
- 3) trajanje pripremnih radnji;
- 4) trajanje koncesije;
- 5) način i rokove za obezbjeđivanje sredstava za finansiranje;
- 6) uslove korišćenja;
- 7) naknadu za korišćenje;
- 8) prava i obaveze koja se tiču primjene mjera za opštu bezbjednost i zaštitu životne sredine;
- 9) uslove za raskid ugovora;
- 10) rješavanje sporova;
- 11) druga pitanja oko kojih se ugovorne strane mogu dogovoriti.

Prenos

Član 73

Koncesija se, u skladu sa članom 74 ovog zakona, može prenijeti na drugo strano ili domaće lice, djelimično ili u cjelini, uz saglasnost nadležnog organa.

Važnost ugovora

Član 74

Svaki ugovor o prenosu koncesije u smislu člana 73 ovog zakona, koji se zaključi bez pristanka imaoaca koncesije i objavljivanja u "Službenim listu RCG" i bez javne rasprave i bez ispunjenja uslova za dodjelu prema ovom zakonu, smatraće se ništavnim i nevažećim.

Uslovi za dodjelu koncesije

Član 75

Koncesija se može odobriti da bi se omogućila:

- 1) racionalna eksploatacija prirodnih resursa ili dobara u opštoj upotrebi;
- 2) tehnički i tehnološki napredak poslovne aktivnosti koja predstavlja predmet koncesije;
- 3) tehničko i tehnološko jedinstvo sistema u oblasti infrastrukture;
- 4) efikasno funkcionisanje i racionalna kontrola takvih sistema;
- 5) zaštita i unapređenje životne sredine u skladu sa propisima.

Prirodni resursi i dobra u opštoj upotrebi, kao i građevinska oprema i instalacije koje eksploatišu javna preduzeća koje je osnovala država ili organ lokalne samouprave mogu se predati drugom licu pod uslovom da ta javna preduzeća nijesu u mogućnosti da obezbijede racionalnu eksploataciju ili nesmetano funkcionisanje u skladu sa propisima koji uređuju poslovanje takvih preduzeća.

Predmet

Član 76

Predmet koncesije može biti:

- 1) istraživanje ili eksploatacija, ili i jedno i drugo, prirodnih resursa ili sirovina u cilju stvaranja radnih mjesta i radi stvaranja prihoda investitoru / operatoru, kao i Vladi, ili lokalnoj samoupravi, u zavisnosti od slučaja;
- 2) izgradnja, održavanje i eksploatacija postrojenja za istraživanje ili iskopavanje prirodnih resursa ili sirovina;
- 3) izgradnja postrojenja, prepravljavanje, modernizacija ili sanacija postojećih postrojenja, radi eksploatacije voda koje imaju prirodna ljekovita svojstva i drugih sličnih stvari a radi njihove eksploatacije;

- 4) izgradnja, održavanje, eksploatacija postrojenja, ili sanacija postojećih postrojenja, na prirodnim lokacijama, staništima divljih životinja ili u nacionalnim parkovima sa ciljem da se privuče veći broj turista;
- 5) bilo koja druga sirovina ili prirodni resurs Republike, gdje poboljšana eksploatacija od strane investitora ili operatora iz privatnog sektora ima za posljedicu mogućnost da se stvaraju prihodi za Vladu ili za lokalnu samoupravu, gdje postoji jasna mogućnost za finansijsko, društveno, ekološko ili ekonomsko poboljšanje.

Preporuka za dodjelu ugovora o koncesiji

Član 77

Preporuka za dodjelu koncesije podnosi se Vladi preko regulatornog tijela (u daljem tekstu: organa za regulativu), osnovanog u skladu sa ovim zakonom, i sadrži:

- 1) predmet koncesije;
- 2) obim investicije;
- 3) trajanje preporučene koncesije;
- 4) osnovne uslove za korišćenje koncesije;
- 5) namjenu sredstava naknade za eksploataciju predmeta koncesije;
- 6) informacije o zainteresovanim ugovornim stranama;
- 7) druge podatke koje Vlada može da traži.

Prije podnošenja preporuke Vladi, organ za regulativu treba da obezbijedi da su inputi već dobijeni od druge javne ustanove odakle se može očekivati poboljšanje koncesije.

Organ za regulativu obavještava investitora ili operatora o stavu koji je Vlada zauzela po pitanju dostavljene preporuke.

Odluka o dodjeli koncesije

Član 78

Na osnovu preporuke o dodjeli koncesije, Vlada donosi odluku o dodjeli koncesije.

Odluka o dodjeli koncesije sadrži naročito:

- 1) razloge zbog kojih treba dati koncesiju;
- 2) ukoliko slučaj to zahtijeva, uz investicije i učešća privatnog sektora, neophodna novčana i druga sredstva i vremenske rokove za njihovo prikupljanje, a koja su u tu svrhu potrebna;

- 3) očekivane prihode i izdatke vezane za koncesiju za sve vrijeme trajanja koncesije;
- 4) tehnološki kapacitet strana za korišćenje koncesije, kao i rizike;
- 5) podatke o efektu na ukupnu infrastrukturu i druge privredne oblasti, kao i na jedinstvo tehničkih i tehnoloških sistema, njihovo efikasno funkcionisanje i kontrolu u smislu da kasnije budu racionalni;
- 6) trajanje koncesije;
- 7) način plaćanja i izdavanja garancija ili drugog oblika jemstva za izvršenje obaveza, kao i iznos za to;
- 8) studije o uticaju na životnu sredinu koje su urađene i obaveze koje iz njih proističu;
- 9) procjene o zapošljavanju, broju zaposlenih i potrebne kvalifikacije;
- 10) svaki odnos u vezi imovine, bilo pokretne ili nepokretne;
- 11) dozvole, licence, registracije ili druge uslove koji su potrebni u skladu sa zakonom, a koje treba pribaviti prije dobijanja odobrenja za poslovanje.

Donošenje uredbe o koncesiji

Član 79

Vlada svojim propisom bliže uređuje način i uslove za dodjelu koncesije.

Ugovor o koncesiji

Član 80

Svaki ugovor o koncesiji treba da je:

- 1) u pisanom obliku;
- 2) sklopljen u skladu sa uslovima koji su utvrđeni uredbom o koncesiji;
- 3) u skladu sa ovim zakonom .

Sadržaj ugovora

Član 81

Ukoliko je odobren prema uredbi o koncesijama, ugovor o koncesiji sklapa javna ustanova koja je nadležna za koncesiju, koji treba da bude odobren od strane organa za regulativu i treba da sadrži odredbe koje se odnose, ali nijesu ograničene, na sljedeće:

- 1) naziv ugovornih strana;
- 2) predmet koncesije;
- 3) trajanje pripremnih radnji i trajanje koncesije;
- 4) uslove pod kojima se trajanje koncesije može produžiti ili modifikovati;
- 5) modalitet određivanja vremenskog roka za prikupljanje novčanih sredstava;
- 6) raspored investicija;
- 7) iznos i modalitet garancija za izvršenje aktivnosti;
- 8) u zavisnosti od slučaja, standardi za proizvode ili usluge kao i kriterijumi za određivanje cijena, stopa ili tarifa koje plaćaju krajnji korisnici;
- 9) naknadu plaćenu za licencu za koncesiju i uslove plaćanja;
- 10) prava i obaveze u pogledu primjene i posljedice koje mogu proisteći;
- 11) način rješavanja sporova;
- 12) važeći zakon;
- 13) vrijeme i način na koji se vrši prenos građevinske instalacije ili objekta i stanje u kojem treba da bude u skladu sa važećim zakonom;
- 14) načini međusobnog izvještavanja;
- 15) načine na koji organ za regulativu vrši nadzor;
- 16) prava i obaveze ugovornih strana;
- 17) određivanje rizika i odgovornosti koja proističu iz ugovora;
- 18) druga pitanja oko kojih se ugovorne strane dogovore ili su na drugi način utvrđene uredbom o koncesiji.

Registracija

Član 82

Svaki ugovor o koncesiji koji je skopljen sa stranim licem treba da se prijavi i registruje na način koji je predviđen Zakonom o stranim ulaganjima.

Obaveza plaćanja

Član 83

Naknada za odobrenu koncesiju (u daljem tekstu: naknada za koncesiju) plativa je u skladu sa uredbom o koncesiji, ugovorom o koncesiji, licencom koju je izdao organ za regulativu i bilo kojom odlukom koju organ za regulativu donese nakon javne rasprave, i to ovim redoslijedom, a u skladu sa ovim zakonom.

Kriterijumi za određivanje naknade za koncesiju

Član 84

Naknada za koncesiju utvrđuje se tako što se uzima u obzir, ali ne ograničavajući se na:

- 1) vrstu, kategoriju ili kvalitet prirodnog resursa ili sirovine;
- 2) tržišnu cijenu prirodnog resursa ili sirovine;
- 3) opšte tržišne uslove i kretanja;
- 4) trajanje koncesije;
- 5) ugovorne rizike;
- 6) pokrivenost investicionih troškova;
- 7) očekivani profit;
- 8) bilo koju drugu stavku koja reguliše sklopljeni ugovor.

Raspodjela naknade za koncesiju

Član 85

Prihodi od naknade za koncesiju su prihodi Republike, izuzev prihoda koji su ovim zakonom namijenjeni javnim ustanovama.

Uslovi i način sprovođenja koncesionih aktivnosti

Član 86

Svaki koncesionar izgradiće, održavaće i eksploataće postrojenja i sprovodiće koncesione aktivnosti i eksploataće prirodne resurse ili sirovine u skladu sa:

- 1) propisima koji regulišu regionalno i urbano planiranje;
- 2) uslovima utvrđenim u ugovoru o koncesiji;
- 3) stalnim propisima o zaštiti životne sredine;
- 4) uredbom o koncesiji;

5) u skladu sa domaćim zakonodavstvom.

Dodjela koncesije

Član 87

Koncesionar ne smije da ustupi koncesiju drugoj strani i svaka takva dodjela smatra se ništavnom i nevažećom.

Porast vrijednosti predmeta koncesije

Član 88

Osим ako drukčije nije utvrđeno uredbom o koncesiji, svaki porast vrijednosti postrojenja bilo koje vrste, a koje je u državnoj svojini i koje se eksploatiše kao predmet koncesije ili koje doprinosi eksploataciji koja je proistekla iz vršenja koncesionih aktivnosti, predstavlja svojину Republike ili javne ustanove, u zavisnosti od slučaja.

Otkrića

Član 89

Svako neočekivano otkriće na lokaciji, a koje ima istorijsku, kulturnu, prirodnu vrijednost ili drugi interes ili je od značajne vrijednosti, smatra se državnim dobrom; i po otkriću koncesionar je obavezan da obavijesti organ za regulativu i da slijedi instrukcije za rukovanje tim otkrićima.

Zaštita prava koncesionara

Član 90

Pored prava, apsolutnih i dopunskih, svakom koncesionaru se garantuju prava utvrđena:

- 1) ugovorom o koncesiji;
- 2) uredbom o koncesiji;
- 3) sporazumom o ko-finansiranju, ukoliko je primjenjivo.

Ukoliko republičkim zakonima nijesu predviđene posebne odredbe koje se odnose na posebna prava koncesionara, primjenjuju se odredbe međunarodnih sporazuma ili najbolja međunarodna praksa.

U slučaju izmjene zakona ili propisa Republike na osnovu kojih je sklopljen ugovor o koncesiji, zakon ili propisi koji su bili na snazi na dan sklapanja ugovora će se primjenjivati, ili će se primijeniti zakon ili propisi koji su najpovoljniji za koncesionara.

Ukoliko ugovor o koncesiji shodno ovom zakonu propisuje da je neophodna investicija za istraživanje prije eksploatacije, taj ugovor o koncesiji propisuje i eksploataciju rezultata istraživanja.

Ugovorna prava svakog koncesionog preduzeća uključuju sljedeće:

- 1) izvršenje svih operacija koje se tiču otvaranja, razvoja i eksploatacije, a radi izgradnje postrojenja neophodnih za eksploataciju sirovina ili prirodnih resursa;
- 2) eksploataciju svih mineralnih sirovina ili prirodnih resursa navedenih u ugovoru o koncesiji;
- 3) korišćenje drugih prirodnih resursa i uslova u skladu sa ugovorom o koncesiji i važećim zakonom;
- 4) prodaju mineralnih sirovina ili prirodnih resursa koji se proizvode u okviru eksploatacije koncesije, i to na domaćim i svetskim tržištima u skladu sa zakonom.

Ostala prava i obaveze

Član 91

Ukoliko je potrebno da se ekspropriše i/ili izgradi zgrada ili uredi zemljište, a u vezi sa davanjem koncesije, troškove takve eksproprijacije i/ili izgradnje zgrade ili uređivanja zemljišta snosi koncesionar, a troškovi će biti predviđeni ugovorom o koncesiji, kao i uslovi plaćanja tih troškova.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, utvrđivanje javnog interesa i eksproprijacija vrši se u skladu sa zakonom.

Ukoliko javna ustanova ili organ za regulativu izda, u skladu sa propisima o eksproprijaciji, bilo kakav pravni dokument kojim se određeni koncesionar lišava ili mu se ograničava pravo korišćenja u smislu izgradnje postrojenja koje, neposredno ili posredno, predstavlja predmet koncesije, isti ima pravo na naknadu koja neće biti manja od tržišne vrijednosti koju odredi nezavisni finansijski savjetnik, a koju javna ustanova ima da plati.

Formiranje, organizacija i funkcionisanje

Član 92

U cilju sprovođenja koncesione aktivnosti, koncesionar je obavezan da osnuje preduzeće u roku od 60 dana od dana sklapanja ugovora o koncesiji sa sjedištem u Republici, osim ako koncesionar već ima preduzeće koje je osnovano i registrovano za poslove slične prirode. Preduzeće će biti organizovano i funkcionisati u skladu sa propisima Republike.

Izmjene

Član 93

Sjedište ili status koncesionog preduzeća može se izmijeniti isključivo po dobijanju odo-brenja od strane organa za regulativu koji izdaje licence za koncesije.

Prestanak koncesione aktivnosti

Član 94

U slučaju prestanka koncesionog preduzeća, privatna sredstva, pokretna ili nepokretna imovina za koncesiju biće ponuđena javnoj ustanovi po pravičnoj tržišnoj vrijednosti koju utvrdi finansijski savjetnik. Ukoliko nakon 60 dana od dana ponude javna ustanova ne izvrši kupovinu, koncesiono preduzeće ima pravo da privatna sredstva likvidira ili ih na drugi način razriješi u skladu sa zakonom.

Isticanje koncesije

Član 95

Koncesioni ortakluk se može raskinuti, shodno uslovima i odredbama ugovora o koncesiji i uredbe, u sljedećim slučajevima:

- 1) isticanja ugovora o koncesiji;
- 2) otkupa koncesije;
- 3) oduzimanja koncesije;
- 4) iz bilo kog drugog razloga koji je naveden u ugovoru o koncesiji;
- 5) sporazumno.

Odluka o uslovima i načinu zakupljivanja nalazišta mineralnih sirovina

Član 96

Nalazišta, u smislu ovog zakona, klasifikuju se na sljedeći način:

- 1) nalazišta čija je eksploatacija bila u toku na dan stupanja na snagu ugovora o koncesiji;
- 2) nalazišta koja postoje u okviru eksploatacije koja je bila u toku na dan stupanja na snagu ove odluke ali nijesu podložna eksploataciji;
- 3) istražena nalazišta u eksploatacionim poljima koja se više ne eksploatišu;
- 4) nalazišta koja nijesu geološki istražena a koja su, po mišljenju ministarstva nadležnog za rudarstvo, prikladna za istraživanje i eksploataciju na osnovu ugovora o koncesiji.

Predmet ugovora o koncesiji može biti davanje prava na eksploataciju rudnika u kojima je obustavljena eksploatacija rudarskog otpada.

Ministarstvo nadležno za rudarstvo predstaviće zainteresovanim pravnim licima i organu za regulativu pojedinosti vezane za nalazišta.

Odluka o lokacijama može biti predmet javnih rasprava u skladu sa ovim zakonom, ukoliko je to od javnog interesa ili ukoliko organ za regulativu to pokrene.

Sirova nafta ili gas, pod zemljom ili morem

Član 97

U slučaju istraživanja, radi eksploatacije sirove nafte i gasa na kopnenim lokacijama ili lokacijama ispod morskog dna, a unutar teritorije Republike, razmotriće se poseban karakter ovih vrsta operacija, kontinuitet operacija, kao i posebni uslovi koji su neophodni da bi se obezbijedila investicija, domaća ili strana.

Nalazišta koja se eksploatišu

Član 98

U slučaju nalazišta čija je eksploatacija u toku ili nalazišta koja postoje u eksploatacionim poljima rudarskih preduzeća, ali čija eksploatacija nije u toku na dan stupanja na snagu ovog zakona, ministarstvo nadležno za rudarstvo ima pravo da ponudi mineralnu sirovinu u cilju dobijanja ponuda za koncesiju u skladu sa ovim zakonom.

Geološko istraživanje

Član 99

Ministarstvo nadležno za rudarstvo može da raspiše konkurs za dodjelu koncesija u skladu sa ovim zakonom za istražena nalazišta koja se nalaze izvan postojećih eksploatacionih polja i za nalazišta koja nijesu bila predmet detaljnih geoloških istraživanja, a koja po mišljenju ministarstva nadležnog za rudarstvo mogu biti pogodna za istraživanje, eksploataciju na osnovu ugovora o koncesiji.

Odobrenje za lokaciju nalazišta

Član 100

Pored uslova utvrđenih ovim zakonom, potrebno je pribaviti odobrenje za lokaciju nalazišta od ministarstva nadležnog za rudarstvo prije traženja ponuda, a zahtjev za odobrenje treba da sadrži tehničke i finansijske podatke o nalazištu koji predstavlja predmet koncesije koja se nudi.

Tehnički uslovi za nalazišta

Član 101

Svaki tehnički izvještaj o nalazištu, koji predstavlja predmet koncesije, treba da sadrži sljedeće:

- 1) naznaku o mineralnim sirovinama koje su u pitanju;

- 2) naziv lokacije;
- 3) naznaku o nalazištu zajedno sa planom odgovarajućeg eksploatacionog polja u razmjeri 1:10.000 ograničeno kontrolnim tačkama;
- 4) detalje o koordinatama i površini, detalje o svojinskom odnosu, o infrastrukturi u okolini i bilo kojim objektima koji se nalaze u eksploatacionom polju;
- 5) dokaz o osnovnom i detaljnom geološkom polju;
- 6) dokaz o osnovnom i detaljnom geološkom istraživanju;
- 7) detalje o procjeni kvaliteta i količine mineralnih sirovina;
- 8) isplativost eksploatacije;
- 9) trajanje planiranog istraživanja, eksploatacije;
- 10) očekivanu naknadu koju plaća privatni investitor ili operator;
- 11) druge uslove koje javna ustanova treba da ispuni da bi učestvovala u izgradnji infrastrukture i kupovini opreme.

Ministarstvo nadležno za rudarstvo priprema izvještaj o nalazištu koje predstavlja predmet koncesije. Isti uslovi izvještavanja primjenjuju se ukoliko je koncesija ponuđena za istraživanje ili eksploataciju, ali će biti zasnovana na preliminarnim nalazima koji su dostupni prije istraživanja.

Tehnička komisija

Član 102

Ministarstvo nadležno za rudarstvo obrazuje posebnu tehničku komisiju koja je nadležna za ispitivanje tehničkih podataka koje podnose investitori učesnici, i da pripremi izvještaj o tehničkoj ocjeni koji će stajati na raspolaganju svim članovima Komisija za vrednovanje ponuda prije nego što počnu postupak pregledanja, vrednovanja i poređenja ponuda u skladu sa ovim zakonom.

Tehnički i finansijski izvještaji

Član 103

Pored uslova utvrđenih ovim zakonom i ugovorom o koncesiji, svako koncesiono preduzeće obavezno je da do 15. marta svake godine sastavi izvještaj o stanju tehničkih i finansijskih rezultata koncesije.

POGLAVLJE VIII

IZGRADNJA - FUNKCIONISANJE - TRANSFER (BOT) ARANŽMANI

Izgradnja - funkcionisanje - transfer, BOT

Član 104

Svakom fizičkom ili pravnom, stranom ili domaćem licu može biti dozvoljeno da vrši izgradnju-funkcionisanje i transfer (BOT) određenog postrojenja, instalacije ili objekta ili infrastrukture kako je određeno povlasticom koju propisuje organ za regulativu koji se osniva u skladu sa ovim zakonom.

Vrste dozvoljenih aranžmana za BOT

Član 105

Ovim zakonom se dozvoljava ugovorni aranžman za izgradnju, funkcionisanje i transfer (BOT), prema povlastici koju odobri organ za regulativu, na osnovu kojeg privatni investitor i/ili operator gradi i koristi javnu uslugu i, nakon određenog perioda, prenosi vlasništvo iste na javnu ustanovu; BOT aranžmani uključuju izgradnju, zakup i transfer (BLT), izgradnju, transfer i funkcionisanje (BTO), razvoj, funkcionisanje i transfer (DOT), saniranje, funkcionisanje i transfer (ROT); tarife koje klijenti plaćaju regulišu se ugovorom koji se sklopi, a podliježu odluci o tarifama i kvalitetu usluga koje se pružaju koju organ za regulativu donosi nakon javnih rasprava.

BOT sistem

Član 106

U smislu ovog zakona, BOT aranžmani označavaju zakupljivanje za izgradnju zgrade, objekta ili postrojenja na osnovu BOT sistema (izgradnja-funkcionisanje-transfer), a prema sporazumu o izgradnji i finansiranju kompletnog građevinskog objekta ili postrojenja, njegovog funkcionisanja i prenosa javnoj ustanovi Republike u okviru ugovorenog roka.

Vrste projekata sa pravom učešća

Član 107

Izgradnju, sanaciju, poboljšanje, usavršavanje, proširenje, modernizaciju, funkcionisanje, finansiranje i održavanje sljedećih vrsta projekata koje uobičajeno finansira i kojima upravlja javni sektor može, shodno ovom zakonu, da finansira, izgradi i njima da upravlja privatni sektor, i to u cjelini ili djelimično, što uključuje i druge infrastrukturne i razvojne projekte koji mogu biti odobreni u skladu sa ovim zakonom.

Dozvoljavaju se sljedeće infrastrukture ili projekti ili srodna postrojenja:

- 1) glavni putevi, uključujući autoputeve, puteve, mostove, nadvožnjake, podvožnjake, tunele;
- 2) željeznice ili projekti koje se baziraju na željeznici sa uslovima za privredni razvoj;
- 3) masovni tranzit bez korišćenja željeznice;

- 4) lučna infrastruktura, kao što su molovi, kejovi, pristaništa, usluge skladištenja, manipulisanja i trajekta;
- 5) proizvodnja i prenos energije;
- 6) telekomunikacije;
- 7) informatika;
- 8) vodosnabdijevanje, kanalizacija i odvod;
- 9) obrazovna i zdravstvena infrastruktura;
- 10) turistički objekti i lokacije;
- 11) državni objekti ili objekti lokalne samouprave;
- 12) socijalni stambeni projekti;
- 13) javne pijace;
- 14) skladišta i post-žetva;
- 15) rukovođenje ekološkim i čvrstim otpadom, uključujući opremu za sakupljanje otpada, postrojenja za preradu otpada u đubrivo, reciklažu i peći za spaljivanje otpada.

Transfer

Član 108

Po isticanju roka za povlasticu i po povraćaju investicije, projektna kompanija, u skladu sa uslovima i odredbama BOT ugovora, vrši transfer svih postrojenja u okviru BOT projekta javnoj ustanovi, s tim da ta postrojenja treba da budu u dobrom stanju i neopterećena.

Uplate korisnika

Član 109

Projektna kompanija je obavezna da u roku koji je utvrđen BOT ugovorom ili u roku koji je dovoljno produžen da se omogući povraćaj investicije funkcioniše zakonito i nezavisno i da povrati i stekne prihod od investicije putem uplata od strane korisnika postrojenja.

Minimalni kapital investitora

Član 110

Registrovani kapital investitora ne smije iznositi manje od 25% ukupne investicije.

Projektna kompanija uživa pravo svojine i upravljanja tim postrojenjima u toku perioda trajanja povlastice, kako je utvrđeno BOT ugovorom.

Ispitivanje i prethodno odobrenje projekata

Član 111

Pod uslovima iz člana 4 ovog zakona, prije nego što se pokrene postupak za dostavljanje ponuda, javna ustanova podnosi izvještaj o studiji o ekonomskoj opravdanosti BOT projekta Savjetu za privatizaciju, koji ga razmatra i odobrava.

Priprema dokumenata

Član 112

U skladu sa članom 111 ovog zakona, po dobijanju odobrenja za BOT projekat, javna ustanova koja je ovlašćena da izda takav BOT projekat priprema pretkvalifikaciona dokumenta i dokumenta za ponudu i ista podnosi Savjetu za privatizaciju, koji ih razmatra i odobrava.

Pretkvalifikacija investitora

Član 113

Prije nego što se pokrene postupak za dostavljanje ponuda vrši se pretkvalifikacija investitora, domaćih i stranih, ili u okviru joint venture-a, u cilju pozivanja investitora koji imaju namjeru da podnesu ponudu. Za potrebe pretkvalifikacije, investitor koji ima namjeru da dostavi ponudu treba, pored uslova utvrđenih ovim zakonom, da dostavi najmanje sljedeća dokumenta:

- 1) pravno mišljenje o tekućim poslovima;
- 2) potvrdu o iskustvu i ispunjenju ugovora slične prirode i složenosti;
- 3) sposobnost da organizuje i rukovodi BOT projektom;
- 4) ocjenu finansijskog i kreditnog statusa i dokaz o raspoloživim sredstvima za projekat.

Ponude za BOT

Član 114

Pored uslova utvrđenih ovim zakonom, u pogledu poziva za nadmetanje, dokumenta za ponude treba da sadrže sljedeće:

- 1) izvještaj o studiji o ekonomskoj opravdanosti BOT projekta;
- 2) predlog rasporeda izgradnje projekta;
- 3) predlog standarda fakturisanja i formula za poravnanje.

Izvještaj o studiji o ekonomskoj opravdanosti

Član 115

Na osnovu člana 111 ovog zakona izvještaj o studiji o ekonomskoj opravdanosti projekta treba da sadrži sljedeće:

- 1) prikaz projekta i cilj;
- 2) procjenu uticaja koji će projekat imati na okruženje;
- 3) tržišnu potražnju projekta, kao i troškove i izdatke istog;
- 4) opis tehnike projekta i tehničkog indeksa, uključujući tehnologiju koja se usvaja;
- 5) opis projektne kompanije, uključujući tehničke, građevinske i operativne planove;
- 6) finansijsku analizu, uključujući ukupnu investiciju, cijenu radne snage i materijala, šeme i troškove finansiranja, kretanje gotovinskog kapitala, internu stopu prinosa, pretpostavljeni devizni kurs i kamatnu stopu, analizu rizika i osjetljivosti;
- 7) druge stavke koje su uključene u izvještaj o studiji o ekonomskoj opravdanosti.

Pregledanje prije ustupanja ugovora

Član 116

BOT sporazum se sklapa u skladu sa ovim zakonom; javna ustanova podnosi rezultat vrednovanja ponuda i BOT sporazum, zajedno sa priloženim izvještajem o studiji o ekonomskoj opravdanosti projekta podnosioca ponude, Savjetu za privatizaciju koji ih pregleda i odobrava; nakon dobijanja odobrenja od strane Savjeta za privatizaciju, i ta dokumenta i preporuka Savjeta za privatizaciju stavljaju se na raspolaganje Vladi, a radi dobijanja konačnog odobrenja prije ustupanja ugovora.

Sporazum po BOT ugovoru

Član 117

BOT sporazum treba da bude u skladu sa važećim zakonima i drugim propisima, kao i da sadrži najmanje sljedeće:

- 1) imena, mjesta prebivališta i predstavnike pravnih lica relevantnih sporazumnih strana BOT sporazuma;
- 2) sadržaj, uslove i odredbe BOT;
- 3) trajanje BOT i uslove za povraćaj investicije od strane investitora;
- 4) idejni projekat, standarde izgradnje, funkcionisanja i održavanja;

- 5) raspored i produženje važenja projekta i ishod raskida;
- 6) cijenu izgradnje projekta i plan fakturisanja;
- 7) kriterijume i proceduru za prenos projekta Vladi nakon isticanja roka za BOT;
- 8) prava i obaveze državnih organa ;
- 9) prava i obaveze BOT projektne kompanije;
- 10) podjelu rizika prema kategoriji rizika;
- 11) prenos prava i obaveza projektne kompanije.

Osnivanje BOT projektne kompanije

Član 118

Investitor kome je dodijeljen ugovor osniva BOT projektnu kompaniju u skladu sa odgovarajućim zakonima i propisima Republike .

Registracija povlastice

Član 119

Javna ustanova vrši registraciju povlastice kod organa za regulativu za sve sporazume o BOT projektima koji su sklopljeni u skladu sa odredbama ovog zakona. Da bi se BOT sporazum registrovao, organ za regulativu izdaje povlasticu; investitor kome je izdata povlastica zaštićen je zakonima i propisima Republike .

Potražnja tržišta

Član 120

Izuzev u slučaju kada postojeći BOT projekat nije u mogućnosti da zadovolji potražnju tržišta, državni organi neće odobravati nove konkurentne projekte.

Nadzor, ispitivanje i revizija

Član 121

Organ za regulativu ima pravo da vrši nadzor, ispitivanje i reviziju poslovnih aktivnosti BOT projektne kompanije.

Garancije

Član 122

Izuzev kada postoji šema ko-finansiranja od strane javnog i privatnog sektora, državni organ ili javna ustanova ima pravo da obezbijedi bilo koji oblik garancije koja se tiče stope prinosa za projektnu investiciju. Sporazumi po BOT ugovorima zasnivaju se na identifikovanim prinosima koji su dovoljni da isplate investiciju, a ukoliko su takvi prinosi nedovoljni na dan isteka ugovora, dozvolice se produženje do potpunog povraćaja investicije koju je dao privatni investitor.

Carine i porezi

Član 123

BOT projektna kompanija dužna je da plaća carine i poreze, u skladu sa zakonom.

Obuka, tehnologija i podaci

Član 124

Projektna kompanija odgovorna je za obuku kadrova od kojih se zahtijeva da preuzmu na sebe odgovornost za funkcionisanje i održavanje projekta nakon prenosa projekta. Po isticanju roka za BOT sporazum, projektna kompanija bezuslovno vrši prenos tehnologije i podataka o funkcionisanju i održavanju projekta državnim organima bez nadoknade.

Izmjene u politici

Član 125

BOT projektna kompanija odgovorna je za komercijalne rizike kao što su finansiranje, izgradnja, funkcionisanje i održavanje projekta putem metoda kao što su usklađivanje standard fakturisanja i produženje BOT roka, koje odobri organ za regulativu; javna ustanova odgovorna je za rizike BOT projekta koji su direktno izazvani materijalnim uticajem koji je posljedica izmjena u politici.

Važeći zakon i rješavanje sporova za BOT

Član 126

Izvršenje, sprovođenje i tumačenje BOT sporazuma, kao i rješavanje sporova, vršice se u skladu sa zakonima Republike; za pitanja koja još nijesu regulisana zakonima Republike, preovlađaće najbolja međunarodna praksa, kao što su prakse po međunarodnim konvencijama ili najnovijim propisima Evropske Unije.

Sudski postupak za BOT

Član 127

Svaki spor koji nastane u toku sprovođenja BOT sporazuma ili koji je u vezi sa ovim sporazumom rješavaće se dogovorom između sporazumnih strana u prisustvu organa za regulativu. Ukoliko se spor ne riješi dogovorom ni nakon 30 dana, takav spor se podnosi sudu Republike i primjenjuju se najnovija arbitražna pravila Komisije Ujedinjenih nacija za

međunarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL), koja se mogu dopuniti Dopunskim pravilima Međunarodnog centra za rješavanje investicionih sporova (ICSID).

POGLAVLJE IX

ORGAN ZA REGULATIVU

Ovlašćenja

Član 128

Vlada će, u skladu sa ovim zakonom, osnovati regulatorno tijelo, kao organ koji ima ovlašćenje da:

- 1) izdaje licence za koncesije;
- 2) odobri povlasticu za BOT sporazume;
- 3) odredi dozvoljena uvećanja, umanjenja ili nemijenjanje plativih tarifa;
- 4) odredi i kontroliše standarde kvaliteta javnih usluga koje se pružaju;
- 5) unaprijedi operativnu efikasnost investicija privatnih investitora;
- 6) vrši nadzor učinka privatnih kompanija i poštovanje ugovora;
- 7) obezbijedi zadovoljenje klijenata da prima žalbe;
- 8) arbitražom rješava sporove sa potrošačima i da obezbijedi da se adekvatno reaguje po pitanju potreba krajnjih potrošača;
- 9) izrekne sankcije privatnim investitorima ukoliko ne ispune propisane standarde kvaliteta;
- 10) obezbijedi da se sredstva mogu servisirati;
- 11) organizuje i nadgleda javne rasprave.

Za BOT ili sporazume o koncesijama koji su zaključeni u skladu sa ovim zakonom, sve nadležnosti i ovlašćenja regulatornog tijela, ustanovljena na osnovu sporazuma, biće mutatis mutandis, nadležnog regulatornog tijela ustanovljenog zakonom za regulisanje određenog sektora.

Kada zakonom nije ustanovljeno takvo regulatorno tijelo za određeni sektor, regulatorno tijelo ustanovljeno u skladu sa ovim zakonom vršiće ta ovlašćenja i obaveze.

Članovi

Član 129

Članovi organa za regulativu dužni su da obezbijede da licence i povlastice dostavljaju sprovođenje razvojnih aktivnosti i to poštujući najveći stepen transparentnosti i integriteta, a u potpunosti u skladu sa ovim zakonom.

Organ za regulativu ima četiri stalna člana i jednog ad hoc člana, i to:

- 1) predsjedavajućeg, koji predstavlja Vladu i koji je sudija ili bivši sudija;
- 2) jedan član koji predstavlja Ministarstvo finansija;
- 3) dva člana koji predstavljaju lokalnu samoupravu;
- 4) jedan ad hoc član iz javne ustanove koja pokreće BOT projekat ili projekat za koncesiju.

Odluke se donose većinom glasova, s tim što svaki član ima jedan glas; tri člana konstituišu kvorum za odlučivanje i javne rasprave; u slučaju istog broja glasova, glas predsjedavajućeg člana biće odlučujući glas.

Izuzev za ad hoc člana iz javne ustanove koja pokreće projekat, a koga imenuje rukovodilac javne ustanove, članove organa za regulativu koji nijesu izborna lica imenuje Vlada u konsultaciji sa predsjednikom Republike i liderom opozicionih stranaka, a shodno uslovima i odredbama koje određuje predsjednik Vlade. Mandat svakog člana traje najviše tri godine, s tim da svaki član ima pravo na jedan reizbor.

Vlada može, uz konsultaciju sa predsjednikom Republike i liderom opozicionih stranaka, bilo kada da oduzme mandat stalnom članu koji je okrivljen: za neprofesionalno ponašanje, nečinidbu ili zloupotrebu povjerenja u izvršavanju svojih dužnosti i za prekršaj čija je priroda takva da se smatra poželjnim da mu se oduzme mandat.

Organ za regulativu može, u skladu sa zakonom, da angažuje onoliko lica koliko je neophodno, a koja su sposobna da mu pomognu u smislu pružanja stručnog savjeta; takav stručnjak neće imati pravo glasa po bilo kom pitanju.

Organ za regulativu se sastaje u vrijeme i na mjestu koje predsjedavajući član smatra podesnim i preduzima javne rasprave, u skladu sa ovim zakonom i donesenim pravilima.

U skladu sa članom 132 ovog zakona, Vlada određuje naknadu članovima organa za regulativu za izvršavanje svojih dužnosti.

Usaglašavanje

Član 130

U cilju nacionalnog usaglašavanja, poštene konkurencije i pravilnog upravljanja donijetim odlukama, organ za regulativu će da:

- 1) vrši obuku kadrova za regulativu;
- 2) objavljuje pokazatelje učinka na lokalnom i regionalnom nivou;

- 3) objavljuje aktivnosti koje nadzire na lokalnom nivou i regulativne odluke;
- 4) izvještava i nadzire smjernice za komparativne izvještaje.

Kriterijumi za izbor

Član 131

Članovi organa za regulativu su nepristrasni, a kriterijume za njihov izbor utvrđuje Vlada. Izbor se vrši tako da se obezbijedi:

- 1) zaštita legitimnih interesa investitora i sloboda od političkog uticaja;
- 2) zaštita prava potrošača da primaju javne usluge od službe i to očekivanog kvaliteta i da se žale kada se usluge ne pružaju na način koji se očekuje;
- 3) da su regulatori posvećeni tome da odgovorno izvršavaju svoje regulativne funkcije;
- 4) da organ za regulativu ostane dosljedan svom mandatu i u potpunosti odgovoran; može se dati pravo na ograničen period da se pruži zaštita od proizvoljnog oduzimanja mandata.

Novčana sredstva i lični finansijski interes

Član 132

Osim ako Vlada drukčije ne odredi, organ za regulativu će se finansirati iz direktnih poreza na koncesije i BOT operacije, a ne iz javnih budžeta; regulatori neće imati nikakav lični, neposredni ili posredni, finansijski interes u bilo kojoj operaciji koja je podložna regulativi; članovi neće imati nikakav lični interes u periodu od tri godine na BOT ugovore ili ugovore o koncesiji nakon raskida ugovora, i dvije godine nakon prestanka funkcije.

Minimalne tarife koje klijenti plaćaju

Član 133

Za BOT aranžmane tarife koje klijenti ili potrošači plaćaju neće biti niže od tarifa utvrđenih shodno BOT ugovoru, iako je ishod suprotan uzajamnom sporazumu.

Za ugovor o koncesiji naknada koju investitor ili operator plaća neće biti niža od naknade utvrđene na osnovu ugovora o koncesiji, iako je ishod suprotan uzajamnom sporazumu.

Odgovornost

Član 134

Svako lice može da učestvuje u javnim raspravama koje organizuje organ za regulativu. Javne rasprave se organizuju da bi se investitorima, operatorima i potrošačima omogućilo da izraze

svoja gledišta prije određivanja tarifa koje investitori i operatori naplaćuju za javne usluge koje se pružaju potrošačima.

Organ za regulativu dužan je da izvještava Vladu jednom godišnje o svim svojim aktivnostima, uključujući i ishode javnih rasprava.

Javne rasprave

Član 135

Nakon što se odobri licenca ili povlastica shodno ovom zakonu, sprovedeće se javne rasprave u skladu sa pravilima ustanovljenim po ovom zakonu, a po pitanju tarifa ili naknada na osnovu BOT ili koncesionih aranžmana i po pitanju usaglašenosti sa standardima za kvalitet pruženih usluga, kako je utvrđeno ugovornim aranžmanima.

Žalba na odluku

Član 136

Svaki investitor, operator, potrošač, klijent, grupa klijenata ili grupa potrošača ima pravo žalbe na odluku koju je donio organ za regulativu i to putem pisanog zahtjeva organu za regulativu za konačnu javnu raspravu. Ukoliko se takav zahtjev podnese, postupak konačne javne rasprave održaće se najkasnije u roku od mjesec dana od dana prijema žalbe. Odluka koja se donese na osnovu žalbe neće ni na koji način ograničiti odluku koju sud donese.

Šeme ko-finansiranja za investiciju

Član 137

Ovaj član se odnosi na glavne infrastrukturne projekte, BOT ili koncesije privatnog investitora i/ili operatora a koje ko-finansira javna ustanova, na osnovu prethodno dobijenog odobrenja ministarstva nadležnog za finansije, kao i organa za regulativu.

Za šeme ko-finansiranja, javna ustanova može da saraduje sa organom za regulativu i ministarstvom nadležnim za finansije koji predstavljaju organe za pripremu i odobrenje svake šeme ko-finansiranja.

Ukoliko je takav slučaj, ministarstvo nadležno za finansije i organ za regulativu imaju pravo da traže učešće banaka za razvoj ili drugih finansijskih institucija radi ponude zajmova, kredita ili donacija privatnom investitoru bez garancije Vlade ili javne ustanove.

Ukoliko se rizični kapital stavlja na raspolaganje od strane javne ustanove ili Vlade u obliku akcija, a radi osnivanja pravnog lica za potrebe projekta, ministarstvo nadležno za poslove finansija i organ za regulativu takođe će tražiti odobrenje Vlade i obezbijediti da je javna ustanova ili Vlada doznačila sredstva da ispune obaveze.

Nasuprot bilo kojim uslovima po osnovu zajma, kredita ili donacije od strane bankarske institucije ili bilo koji uslov po osnovu sporazuma o ko-finansiranju, organ za regulativu daje

ovlaštenje investitoru ili operatoru da izvrši nabavku robe, radova i usluga potrebnih za postrojenje, koristeći sopstvenu proceduru za nabavku koju primjenjuje privatni sektor.

Ukoliko se roba, radovi ili usluge koji su potrebni za postrojenje finansiraju djelimično iz javnih sredstava ili u cjelosti iz lokalnih, regionalnih ili međunarodnih javnih sredstava, nabavke te robe, radova i usluga izvršiće se u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama ili bilo kog sporazuma ili ugovora koji je sklopljen sa ko-finansirajućom institucijom za razvoj.

Ukoliko, izuzetno i po odobrenju Vlade, javna ustanova neposredno rizičnim kapitalom doprinosi posjedovanju akcija preduzeća koje je osnovano u svrhu BOT ili koncesije, investitor će, u okviru svoje ponude, predložiti plan lišavanja za period koji ne prelazi 15 godina u cilju da samo investitor ili operator budu vlasnici akcija u vrijeme transfera postrojenja za BOT i po prestanku koncesije.

Nadmetanje za male projekte

Član 138

Ukoliko javna ustanova pripremi projekat male složenosti i koji se odobri u skladu sa ovim zakonom, u cilju unapređivanja učešća privatnog sektora za vršenje javnih usluga manje složenosti, organ za regulativu ponudiće konkurentne licence, koncesije ili konkurentne franšize za BOT putem otvorenog i nepristrasnog nadmetanja, a nakon oglašavanja pretkvalifikacije i ponuda u skladu sa ovim zakonom investitorima i/ili operatorima, samo ukoliko vrijednost ukupne investicije za takve projekte male složenosti ne prelazi 500.000 Eura, a trajanje ne prelazi 10 godina.

Konkurentne tarife i naknade za usluge

Član 139

Tarife i naknade za javne usluge koje se pružaju biće konkurentne u odnosu na tarife koje su na snazi na teritoriji Republike .

Troškovi ponuđenih licenci neće biti viši od licenci koje se izdaju za slične usluge koje se pružaju na teritoriji.

Osim u šemama ko-finansiranja, projekat neće stvoriti niti rezultirati u javnom dugu ili odgovornosti za slučaj javne ustanove i/ili Vlade.

Prioritet za odobrenje projekta

Član 140

Javne ustanove i organ za regulativu daće prioritet lokacijama koje nijesu pokrivenе uslugama, kao i naročito potrebnim javnim uslugama koje doprinose ekonomskoj stabilnosti ili rastu. Za projekte lokalnog razvoja, organ za regulativu i lokalne samouprave unaprijediće korišćenje i razvoj malih BOT ili koncesionih preduzeća, shodno ovom poglavlju. Svaka ponuda za ugovor o koncesiji ili BOT treba da sadrži aranžmane za izvođenje radova od strane kooperanata koristeći takva mala preduzeća za najmanje 10% ukupno procjenjene vrijednosti ugovora.

POGLAVLJE X

ZAVRŠNE ODREDBE

Pravila, propisi i formulari

Član 141

Savjet za privatizaciju i organ za regulativu, u skladu sa odredbama ovog zakona, donose pravila i propise za javni poziv, shodno principima odgovornosti i transparentnosti.

Transparentnost

Član 142

Svako lice koje, neposredno ili posredno, na bilo koji način utiče ili pokuša da utiče na službenika ili člana koji učestvuje u postupku traženja ponuda, bez obzira da li je njegova uloga presudna u donošenju odluka ili nije, a u cilju sticanja nepoštene prednosti po ovom zakonu, smatraće se da je počinilo prekršaj. Svaki procjenitelj, nadzornik ad hoc Komisije za vrednovanje ponuda, članovi organa za regulativu koji, neposredno ili posredno, na bilo koji način utiču ili pokušaju da nepropisno utiču na nadzornika, člana koji vrednuje ponude, smatraće se da su počinili prekršaj.

Stalni članovi organa za regulativu, po preuzimanju dužnosti, polažu odgovarajuću svečanu zakletvu u formi koja je ustanovljena propisima shodno ovom zakonu; svi stručnjaci i konsultanti koji se angažuju radi pružanja usluga, a što uključuje pristup povjerljivim podacima poštovaće obaveze koje se tiču povjerljivosti kako je naznačeno u ugovornim aktima i shodno ovom zakonu; sva lica koja su uključena u postupak za dostavljanje ponuda rukovodiće se pravilima i Etičkim kodeksom kako je određeno ovim zakonom; svečana zakletva koja se polaže u skladu sa ovim članom uključuje obavezu poštovanja Etičkog kodeksa shodno ovom zakonu.

Stalni članovi organa za regulativu podnose Državnom tužiocu pisanu izjavu o sredstvima i obavezama i to u roku koji nije duži od 30 dana od dana imenovanja i po prestanku imenovanja. Ukoliko je, nakon date izjave, stanje sredstava i obaveza toliko izmjenjeno da se vrijednost smanjila ili uvećala za propisani iznos koji je izložio Državni tužilac, sačinije se ažurirana izjava. Nijedna izjava o stanju sredstava i obaveza neće se saopštiti nijednom licu, izuzev ukoliko lice na koje se to odnosi da svoju izričitu saglasnost ili po nalogu sudije, a na osnovu iznešenog prihvatljivog razloga.

Organ za regulativu omogućiće javnosti brz uvid u ovaj zakon, u ažurirane odredbe ovog zakona, u sva pravna dokumenta sačinjena shodno ovom zakonu, u standardna dokumenta i formulare i u godišnje izvještaje. Uvid u navedena dokumenta takođe je moguće izvršiti elektronskim putem komunikacije.

Organ za regulativu objavljuje u "Službenom listu Republike Crne Gore" najdalje u roku od 45 dana od dana kada je izdato odobrenje ili načinila izmjena, i to:

- 1) koncesione licence i BOT povlastice koje se odobravaju;

2) svaku izmjenu tarifa ili naknada:

Svaka javna ustanova ili organ za regulativu koji je uključen u postupak za dostavljanje ponuda ili u bilo kakvu aktivnost shodno ovom zakonu dužan je da zavede i čuva sva relevantna dokumenta, izdata i primljena, ukoliko su ona, neposredno ili posredno, povezana sa bilo kojom aktivnošću koja se preuzima u skladu sa ovim zakonom; svako lice koje, namjerno ili iz nemara, činjenjem ili nečinjenjem, dovede do gubitka bilo kog dokumenta ili dokaza smatraće se da je počinilo prekršaj; sva dokumenta bilo koje vrste držaće se na bezbjednom mjestu najmanje 10 godina nakon izvršenja i isplate ugovora i biće odmah raspoloživa za pregledanje ili reviziju ili za stručnjaka koji je tim povodom angažovan u skladu sa ovim zakonom; izuzev za evidenciju koja se, neposredno ili posredno, odnosi na državnu bezbjednost, ugovorna dokumenta čije su obaveze u potpunosti ispoštovane staviće se na raspolaganje bilo kom zainteresovanom licu u roku od dvije sedmice od dana prijema pisanog zahtjeva. Ukoliko se u zahtjevu traži samo pregledanje dokumenata, to se vrši u prisustvu službenika, a ukoliko se u zahtjevu traži dobijanje kopija dokumenata, za to se naplaćuje razumna naknada.

Konsultanti ili njihovi partneri neće biti angažovani da izvrše neki zadatak ukoliko bi takav angažman doveo do konflikta sa njihovim prethodnim ili tekućim angažmanom ili prethodno preuzetim obavezama prema klijentima, ili koji ih može staviti u poziciju da nijesu u mogućnosti da izvrše svoj zadatak u najboljem interesu za javnu ustanovu.

Svi privatni investitori i operatori dužni su da, u skladu sa ovim zakonom, u okviru svojih ponuda dostave izjavu da je sadržaj njihovih ponuda nezavisno zamišljen i pripremljen tako što potvrđuju da nijesu vođene konsultacije ni sa kojim drugim investitorima ili operatorima i shodno tome da nijesu imali nepoštenu prednost iz nelojalne i nepravedne konkurencije.

Organ za regulativu će najmanje jednom godišnje podnijeti Vladi, a u svrhu informisanja, tehnički i finansijski izvještaj o sprovođenju svake pojedinačne koncesije ili BOT sporazuma, o svakoj investiciji koja se odnosi na to, kao i o bilo kojim aktivnostima koje inicira organ za regulativu, uključujući sopstvene aktivnosti i finansijske rezultate koji proističu iz toga.

Etički kodeks

Član 143

Osnovni zadatak svih lica koja su uključena u aktivnosti javnog poziva biće rukovođen principima transparentnosti i odgovornosti.

Sva lica izvršavaće poslove vezane za javni poziv tako što će: ostaviti dovoljno vremena za pripremu ponuda; raditi u skladu sa ovim zakonom; poštovati pravilo stroge povjerljivosti kako je propisano ovim zakonom; pridržavati se etičkih praksi razvijanjem i održavanjem poštenih i profesionalnih odnosa sa investitorima i trećim stranama, i ponašati se na način koji predviđa ovaj zakon.

Nijedno lice koje je, neposredno ili posredno, uključeno u aktivnosti javnog poziva neće prihvatiti bilo kakvu vrstu ili oblik koristi od drugog lica ili vrste organizacija. Svako lice, organizacija, udruženje ili bilo kakva druga grupa lica kojim se ponude ili koja prime takve nagrade, odnosno poklone dužno je da ih odbije i vrati davaocu na dostojanstven način, uz pisanu preporuku da ovaj zakon zabranjuje takvu nagradu odnosno poklon.

Od svih lica koja su, neposredno ili posredno, uključena u poslove javnog poziva očekuje se da nemaju nikakve interese ili odnose koji mogu biti stvarno ili potencijalno protivni ili štetni najboljim interesima Republike i takva lica neće se angažovati, niti učestvovati u bilo kakvoj privrednoj transakciji koja uključuje Vladu ili javnu ustanovu u kojoj imaju bilo koju vrstu finansijskog interesa.

Sukob interesa postoji ukoliko lice :

- 1) posjeduje interes izvan svojih zvaničnih dužnosti koji materijalno uzurpira vrijeme ili pažnju koja treba da je inače usmjerena na poslove Vlade;
- 2) posjeduje, neposredan ili posredan, interes ili ima odnos sa 'outsajderom' koji je po svojoj prirodi ne-etički ili za koji isto može da se podrazumijeva ili zaključi, ili koji može da doprinese mogućoj dobiti ili prednosti zbog mogućnosti te osobe da utiče na poslovanje;
- 3) koristi odnose koji nijesu etički, čime svoj profesionalni stav čini pristrasnim u odnosu na 'outsajdera' iz ličnih razloga, ili čime na drugi način sputava lice da bude nepristrasno u svom profesionalnom rasuđivanju;
- 4) činjenjem ili nečinjenjem stavi javnu ustanovu koju predstavlja ili Vladu u dvosmislenu, neprijatnu ili etički sumnjivu poziciju;
- 5) služi se odnosima koji kompromituju ugled ili integritet javne ustanove koju predstavlja ili Vlade;
- 6) ima korist tako što iskoristi priliku koja pripada javnoj ustanovi koju predstavlja ili Vladi;
- 7) stvori izvor prihoda ili prednost koristeći državnu svojinu koja mu je dostupna u toku vršenja svog posla ili na drugi način;
- 8) objavi povjerljive podatke o svojoj javnoj ustanovi dobavljaču ili neovlašćenim licima .

Stavljanje van snage

Član 144

Danom primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o koncesijama ("Službeni list SRCG", broj 13/91).

Prelazne odredbe

Član 145

Svako pravo ili obaveza koja postoji u trenutku stupanja na snagu ovog zakona, a koja je u korist ili na štetu neke javne ustanove, po stupanju na snagu ovog zakona biće pravo ili obaveza tih javnih ustanova.

Svaka situacija koja je nastala, ali se nije primijenila prije stupanja na snagu ovog zakona biće i dalje u potpunosti na snazi u skladu sa ranijim zakonom, ali primjena, trajanje i sprovođenje izvršiće se saglasno ovom zakonu. Ukoliko su na dan stupanja na snagu ovog zakona, započete radnje po ranijem zakonu, a pravila i propisi se razlikuju od pravila koji su utvrđeni ovim zakonom, primjieniće se pravila i propisi utvrđeni ovim zakonom.

Pravila i propisi doneseni na osnovu ovog zakona, koji mogu da utiču ili naškode na dodijeljena ili stečena prava po ranijim zakonima, ne mogu imati retroaktivno dejstvo.

Stupanje na snagu

Član 146

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. jula 2002. godine.